

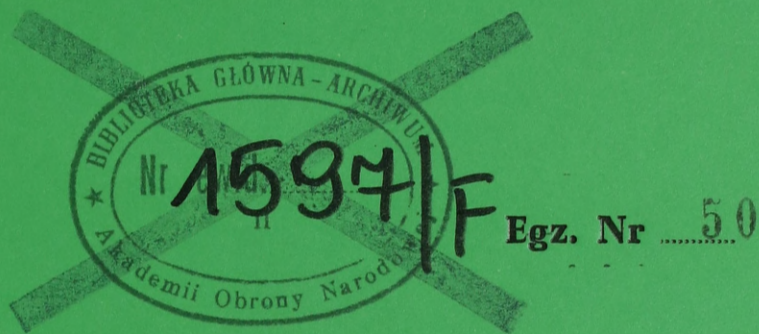
A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

34.

AKADEMIA OBRONY NARODOWEJ

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
INSTYTUT ZARZĄDZANIA I DOWODZENIA

ĆWICZENIE Nr 211

DZIAŁANIA TAKTYCZNE BRYGADY I BATALIONU

Materiały pomocnicze

5.210

WARSZAWA

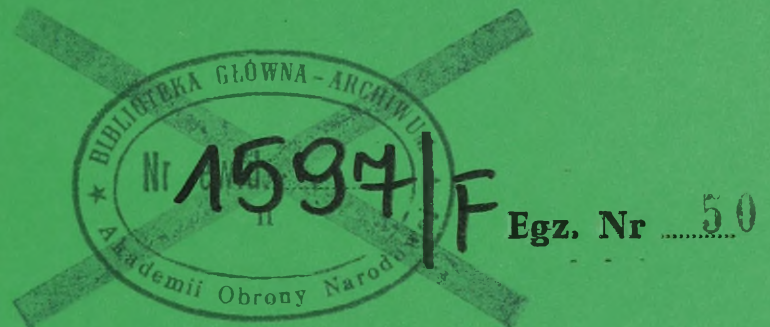
77210

34.

AKADEMIA OBRONY NARODOWEJ

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
INSTYTUT ZARZĄDZANIA I DOWODZENIA

ĆWICZENIE Nr 211

DZIAŁANIA TAKTYCZNE BRYGADY I BATALIONU

Materiały pomocnicze

s. 210

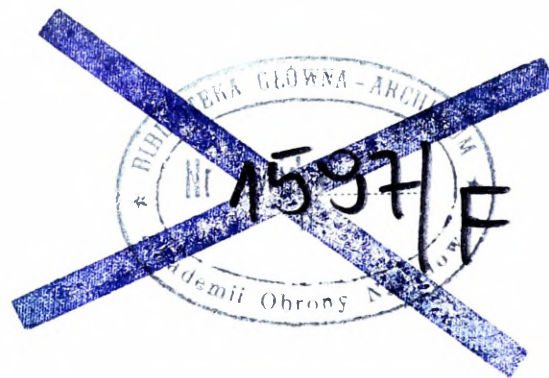
WARSZAWA

77210

A K A D E M I A O B R O N Y N A R O D O W E J

**W Y D Z I A Ł W O J S K L Ą D O W Y C H
I N S T Y T U T Z A R Z Ą D Z A N I A I D O W O D Z E N I A**

Egz. nr ... 50

ĆWICZENIE NR 211

DZIAŁANIA TAKTYCZNE BRYGADY I BATALIONU

MATERIAŁY POMOCNICZE

Do ćwiczenia 211

SPIS TREŚCI

Temat 126 Cz. I: Ustalenie położenia. <i>pplk dr P. Paździorek</i> -----	3
Temat 126 Cz.II: Analiza zadania. <i>plk dr hab. inż.W. Lidwa</i> -----	16
Temat 127 : Analiza zagrożeń. <i>mjr dypl G. Roslan</i> -----	20
Temat 133: Warianty obrony brygady. <i>pplk dr M. Kubiński</i> -----	41
Temat 135: Warianty działania przeciwnika i koncepcja prowadzenia rozpoznania. <i>mjr dypl G. Roslan</i> -----	48
Temat 136: Koncepcja użycia artylerii <i>mjr dypl T. Rubaj</i> -----	63
Temat 137: Warianty obrony przeciwlotniczej. <i>pplk dr A. Radomyski</i> -----	83
Temat 140: Ocena możliwości realizacji zadań inżynierskich w obronie brygady <i>mjr dr S. Kowalkowski</i> -----	97
Temat 145: Zabezpieczenie logistyczne brygady w obronie. <i>mjr dypl M. Kaźmierczak</i> -----	147
Temat 146: System dowodzenia w obronie brygady. <i>mjr dypl J. Słowik</i> -----	166
Temat 152: Rozważenie wariantów obrony brygady. <i>pplk dr J. Cieślik</i> -----	180
Temat 154: decyzja i zamiar dowódcy brygady do obrony. <i>pplk dr J. Posobiec</i> -	190
Temat 159: Rekonesans <i>pplk dr G. Sobolewski</i> -----	195

Temat 126 Cz. I**TEMAT 126: USTALENIE POŁOŻENIA. ANALIZA ZADANIA****CELE:**

1. Zapoznać studentów metodami rozważania problemów taktycznych.
2. Pogłębić i ugruntować wiedzę teoretyczną oraz umiejętności jej zastosowania w praktycznym rozwiązywaniu problemów taktycznych.
3. Uczyc studentów organizowania obrony przez brygadę.
4. Uczyc studentów pracy w terenie.
5. Kształtować predyspozycje dowódcze i sztabowe oraz wyobraźnię taktyczną.
6. Zapoznać z zakresem kompetencji oraz zadaniami poszczególnych komórek sztabu.

GLÓWNE ZAGADNIENIA KSZTAŁCENIA

1. Przygotowanie obrony brygady.
2. Walka brygady o utrzymanie przedniej linii obrony.
3. Walka w głębi obrony brygady.

STRUKTURA, MIEJSCE I CZAS TRWANIA ĆWICZENIA cz. „C”

ĆWICZENIE NR 211 DZIAŁANIA TAKTYCZNE BRYGADY I BATALIONU C: OBRONA BRYGADY					
ANALIZA ZADANIA					
126	KSzOiT/ TWLąd	2	zaj. grup.	Ustalenie położenia. Analiza zadania	zaj. 1
127	IZiD/ RWiWE	4	zaj. grup.	Analiza zagrożeń	zaj. 2
128	KSpec/ DRW	2		Według planów kształcenia specjalistycznego. Dział XII.9	zaj. 3
129	IEiL/ LogWLąd	2	zaj. grup.	Ocena możliwości realizacji zabezpieczenia logistycznego w obronie brygady	zaj.4
130	IZiD/ Psztab	4	zaj. grup.	Wnioski z analizy zadania	zaj.5
132	IZiD/ Dow	4	zaj. grup.	Informowanie operacyjne i treść wytycznych dowódcy	zaj. 6
133	KSzOiT/ TWLąd	2	zaj. grup.	Warianty obrony brygady	zaj. 7 panelowe
134	ZG/ TW	2	zaj. grup.	Topograficzna ocena terenu	zaj. 8
135	IZiD/ RWiWE	4	zaj. grup.	Warianty działania przeciwnika i koncepcje prowadzenia rozpoznania	zaj. 9
136	KWDz/ WspO	4	zaj. grup.	Koncepcja użycia artylerii	zaj. 10
137	KOP/ OPL	2	zaj. grup.	Warianty obrony przeciwlotniczej	zaj. 11
140	KWDz/ ZInż	2	zaj. grup.	Ocena możliwości realizacji zadań inżynierskich w obronie brygady	zaj. 12
142	KWD/ ZInż	2	zaj. grup.	Koncepcje zabezpieczenia inżynierskiego	zaj.13
143	KWDz/ OPBMR	2	zaj. grup.	Obrona przed bronią masowego rażenia w obronie brygady	zaj.14
144	ZAiM/ MWL	2	zaj. grup.	Warianty wsparcia personalnego	zaj. 15
145	IEiL/ LogWLąd	4	zaj. grup.	Zabezpieczenie logistyczne brygady w obronie	zaj. 16

146	IZiD/ Dow	2	zaj. grup. panel.	Systemy dowodzenia w obronie brygady	zaj. 17 z ZSyLiI
147	IZiD/ WST	4	zaj. grup. panel.	Warianty systemu łączności i informatyki	zaj. 18 z inform
148	KL/ LWŁad	2	zaj. grup.	Warianty wsparcia LWŁad	zaj. 19
149	KL/ DSP	2	zaj. grup.	Warianty wsparcia lotniczego	zaj. 20
150	IBN/ OTiC	2	zaj. grup.	Warianty wsparcia przez siły OTiOC	zaj.21
ODPRAWA KOORDYNACYJNA					
152	KSzOiT, ZsyD i MSzD/ TWŁad	4	zaj. grup. panel.	Rozważenie wariantów obrony brygady	zaj. 22 z iZiD
153	KSzOiT, ZRiWE/ TWŁad	4	zaj. grup. panel.	Porównanie wariantów obrony brygady	zaj. 23
ODPRAWA DECYZYJNA					
154	KSzOiT/ TWŁad	4	zaj. grup.	Decyzja i zamiar dowódcy brygady do obrony	zaj. 24 z IZiD
158	IZiD/ Dow	6	zaj. grup.	Tekstowe i graficzne dokumenty dowodzenia - opracowanie kompletu dokumentów rozkazodawczych	zaj. 25 z ZTO s. komp
REKONESANS, POSTAWIENIE ZADAŃ I SYNCHRONIZACJA DZIAŁAŃ					
159	KSzOiT/ TWŁad	7	zaj. grup.	Rekonesans	zaj. 26 z IZiD teren
160	KSpec/ DRW	2		Według planów kształcenia specjalistycznego. Dział XII.9	zaj. 27
161	KWDz/ OPBMR	2	zaj. grup.	Ocena sytuacji skażeń chemicznych po uderzeniach BMR	teren, zaj.28 panel. z iZiD

Razem TWŁad : 23 godziny

V. Skład bojowy stron:

„Żmudlandia” – przeciwnik

21 DZ, 22 DZ, 23 BZ, 24 bdsz z Grupy Operacyjnej POŁUDNIE

21 DZ – 211 BPanc, 212 BZ, 213 BZ, 21 pa, 21 prplot, 21 bdow, 21 br, 21 bsap,
21 brem, 21 bmed, 21eśm, 21 bzaop

B. „Wislandia” – wojska własne

4 DZ – 41 BZ, 42 BZ, 43 BPanc.

41 BZ (ćwicząca) – 41bdow, 411 bcz, 412 bz, 413 bz, 414 bzmot, 41 das, 41 dplot,
41bppanc, 41 blog, 41, kr, 41ksap, 41 plpchem.

Struktura brygady wojsk własnych obejmuje cztery bataliony, w każdym odpowiednio po 39 czołgów, bojowych wozów piechoty, transporterów opancerzonych.

Kompanie posiadają odpowiednio po 13 czołgów, bojowych wozów piechoty, transporterów opancerzonych.

W plutonach jest po 4 czołgi, bojowe wozy piechoty, transportery opancerzone.

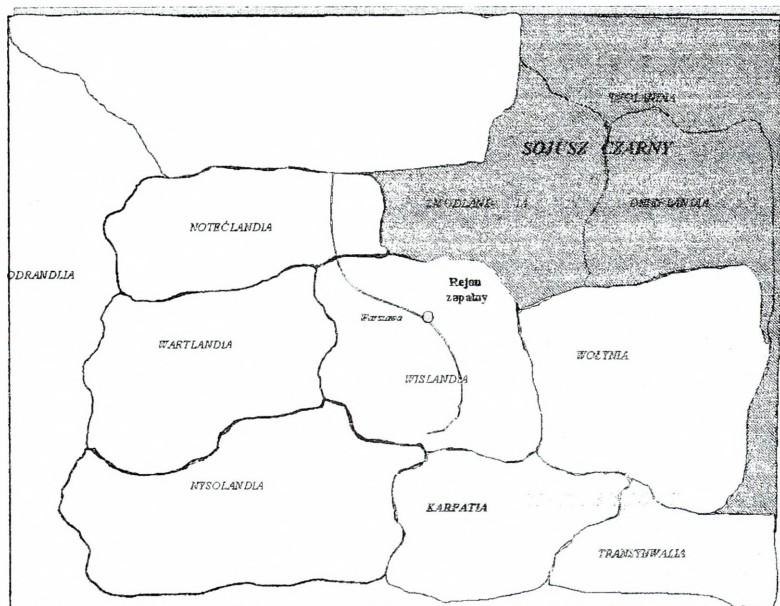
W rejonie 41 BZ wykonuje zadanie obronne bOT „DOBRE”.

Szczegółowe dane zgodnie ze „składem bojowym i uzupełnieniem ćwiczących wojsk własnych i przeciwnika” załącznik 1 i 2 (oddzielne wydawnictwo).

VI. Dotychczasowe działanie, położenie wyjściowe i zamiary walki stron. Zadanie szczebla ćwiczącego.

SYTUACJA POLITYCZNA I GEOGRAFICZNA

SOJUSZ BIAŁY w jego skład wchodzi państwa WISLANDIA, WARTLANDIA, NOTEĆLANDIA, Wymienione państwa dodatkowo utworzyły Północną Unię Europejską mającą na celu rozwój gospodarczy ich państw.

SOJUSZ BRAZOWY w jego skład wchodzi państwa KARPATIA, WOŁYNIA, TRANSYWALIA.

SOJUSZ CZARNY w jego skład wchodzi państwa ŻMUDLANIDIA, SMOLANDIA, DNEIPLANDIA.

SOJUSZ BIAŁY – istnieje ponad 20 lat i posiada strategię obronną.

Państwa sojusznicze utworzyły dwa regionalne dowództwa Joint Regional Command (JRC) Północ(N) i Południe Strategia sojuszu opiera się na założeniach:

- zapobiegania wojnie poprzez utrzymywanie wystarczających sił wojskowych w ramach i na zasadach wielonarodowych struktur dowodzenia.
- być w stanie prowadzić przedsięwzięcia zarządzania kryzysowego (crisis management) poprzez wykorzystanie elastycznych systemów mobilizacyjnych oraz sił reagowania (reaction forces).
- Przeciwstawić się większemu atakowi sił lądowych przeciwnika poprzez prowadzenie przeciwkoncentracji.

Państwa sojusznicze w większości wyposażone są w sprzęt oraz materiały typowe dla NATO, używają również wspólnej doktryny i procedur NATO. Państwa WISLANDIA, NOTEĆLANDIA, WARTLANDIA są częścią JRC N. państwa te wydzielają swoje siły lądowe do Korpusu szybkiego reagowania JRC N RAPID REACTION CORPS (RRC).

WISLANDIA (najmłodszy członek sojuszu) jest w trakcie procesu restrukturyzacji oraz zmian sił lądowych. Kończy przechodzić z systemu armia-dywizja-pułk na system korpus-dywizja-brygada. W ostatnich latach znacznie zmniejszyła stan sił zbrojnych

(ok.30%). W wyniku zmian politycznych i gospodarczych nie wypracowała jeszcze w pełni systemu mobilizacji oraz zasilania sił zbrojnych przez podmioty gospodarcze. Siły lądowe są również w trakcie wymiany uzbrojenia i wyposażenia typowego dla sojuszu CZARNEGO (70%) na uzbrojenie i wyposażenie narodowe oraz typowe dla sojuszu BIAŁEGO.

SOJUSZ BRAZOWY – istnieje od 5 lat i ma charakter obronny bazujący na neutralności poprzez utrzymanie odpowiedniej siły. Z tego też powodu sojusz ten posiada duże dobrze wyszkolone i wyposażone wojska. Wykorzystuje doktryny oraz najnowszy sprzęt występujący w NATO. Państwa sojuszu podjęły negocjacje w sprawie przystąpienia do Północnej Unii Europejskiej.

SOJUSZ CZARNY – istnieje od 35 lat bazując na strategii obronnej. Posiada duże i dobrze wyszkolone siły, wyposażone w nowoczesny sprzęt produkowany przez państwa sojuszu. Wojska lądowe zorganizowane są w grupy operacyjne składające się z jednostek pierwszego rzutu jako zasadniczych oraz mobilnych odwodów operacyjnych.

PODŁOŻE HISTORYCZNE

Państwa sojuszu CZARNEGO w szczególności ŻMUDLANDIA przez ostatnie 10 lat obwiniają WISLANDIĘ za powstrzymywanie i utrudnianie ich rozwoju ekonomicznego gospodarczego. Jako główny zarzut wskazują na ograniczanie przerzutu przez terytorium WISLANDII towarów i surowców do Północnej Unii Europejskiej. Jednocześnie Żmudlandia oskarża Wislandię o stosowanie represji wobec jej mniejszości żyjących w Wislandii. Polityka otwartości oraz możliwości wykupu ziemi Wislandii doprowadziła do poważnego zwiększenia mniejszości Żmudlandii w rejonach na wschód od Wisły, szczególnie w rejonach Warszawy (25% społeczeństwa deklaruje narodowość Żmudzka). W rejonach Mińsk Mazowiecki, Dobre , Tuszcz nasiliły się tendencje nacjonalistyczne i nawoływanie do powstania narodowego w obronie podstawowych praw człowieka, które doprowadziły do określonych represji.

W związku z pogarszającą się sytuacją polityczną państwa ZMUDLANDIA i WISLANDIA przystąpiły do remilitaryzacji.

ROZWÓJ SYTUACJI

SOJUSZ CZARNY na początku maja nasilił wysyłanie ostrych politycznych oświadczeń i roszczeń w stosunku do Wislandii. Krótco po nich miały miejsce akcje prowokacyjne w tym naruszenie przestrzeni powietrznej. Doszło również do wystąpień i

zamieszek ulicznych między obywatelami Wislandii a mniejszościami Żmudlandii. Zamieszki zostały przerwane w wyniku interwencji sił policji.

Sojusz CZARNY rozpoczął intensywne szkolenie i zgrywanie swoich wojsk w szczególności skupiając się na tematyce prowadzenia działań ofensywnych.

Sojusz BRAZOWY oświadczył bardzo jasno, że wobec narastającego kryzysu oraz w przypadku konfliktu pozostanie neutralny. WOŁYNIA przykłada szczególną wagę do faktu, że jej terytorium jest zagrożone w przypadku wybuchu konfliktu lub wojny. Wydała w tym względzie oficjalne oświadczenie, że nie zgadza się na wykorzystanie jej terytorium w jakikolwiek sposób i przez którąkolwiek ze stron.

Na przełomie maj-czerwiec kryzys przybrał na sile w państwach ŻMUDLANDIA i SMOLANDIA przyspieszono mobilizację sił i tworzenie jednostek bojowych. W związku z tą sytuacją głowy państw WISLANDII, NOTEĆLANDII, WARTLANDII podjęli decyzję o mobilizacji swoich wojsk. NOTEĆLANDIA, WARTLANDIA każde z tych państw wysłały po batalionie na terytorium WISLANDII na znak solidarności z tym państwem.

Przewiduje się, że Sojusz CZARNY planuje kampanie ofensywną w celu zajęcia istotnych rejonów WISLANDII tak szybko jak to będzie możliwe, włączenie ich do terytorium ŻMUDLANDII i przybliżenie się do terytorium Północnej Unii Europejskiej. Prawdopodobnie będzie dążył do rozpoczęcia działań zanim mobilizowane jednostki Sojuszu Białego osiągną gotowość operacyjną.

Pod koniec sierpnia Żmudlandia rozpoczęła przemieszczanie swoich wojsk w kierunku zachodnim. W związku z faktem, że kryzys militarny wydaje się nieunikniony, głowy państw członków sojuszu BIAŁEGO na szczycie 5 września zgodzili się na użycie niezbędnych środków wojskowych w celu zapobieżenia zagrożeniu ze strony Zmudlandii bądź też sojuszu CZARNEGO.

Sojusz CZARNY wyznaczył zadanie Połączonemu Dowództwu Regionalnemu COM JRC przeciwstawienia się potencjalnemu atakowi ze strony Żmudlandii lub Sojuszu Czarnego. Plan kampanii ma zostać przedstawiony do politycznej akceptacji nie później niż NLT 28 WRZ. Ograniczenia jako zastały narzucone na COM JRC to zakaz prowadzenia działań lądowych na terytorium sojuszu Czarnego oraz państw neutralnych.

Pierwszy projekt COM JRC /Draft Directive no.1/ opracowany wspólnie z narodowym dowództwem Wislandii, zakłada następujący przebieg kampanii:

Wislandia częścią sił 1KZ (korpus ten ma możliwości zmobilizować 60% stanu) oraz całością 2 KZ prowadzi operację obronną do D+2, uniemożliwia przeciwnikowi rozcięcie ugrupowania operacyjnego oraz stwarza warunki wykonania przeciwuderzenia przez RRC w

kierunku CIECHANÓW – SIEDLCE i odcięcia rzutów operacyjnych przeciwnika. Następnie całością sił wyparcia go poza granicę Wislandii.

Projekt zakłada również zatrzymanie przeciwnika na dogodnej rubieży obronnej, obezwładnienie podchodzących odwodów i przystąpienie do rokowań pokojowych pod auspicjami organizacji międzynarodowych ONZ / OBWE / UE. Pod groźbą użycia całości sił Sojuszu Białego również na terytorium agresora, zmuszenie go do wycofania sił poza granicę Wislandii.

SYTUACJA OGÓLNA

Położenie wyjściowe Żmudlandii.

GO Północ ześrodkowana w obszarze ŁOMŻA, DĘBE, PISZ, EŁK, GRAJEWO oraz GO Południe ześrodkowana w obszarze ZAMBRÓW, BRAŃSK, BIELSK PODLASKI, BIAŁYSTOK zakończyły operacyjne rozwijanie wojsk. Aktualnie prowadzą szkolenie zgrywające poszczególnych struktur i systemów. Równocześnie przegrupowały i rozwinęły w obszarze przygranicznym z WISLANDIĄ wydzielone siły walki radioelektronicznej, działań psychologicznych oraz rozpoznania powietrznego. Część ich sił specjalnego przeznaczenia uaktywniła się na terytorium WISLANDII; Jednocześnie w głębi kraju, około 250km na północny – wschód od granicy, zakończyły mobilizacyjne rozwijanie jednostki tworzące GO Wschód, będące odwodem strategicznym Żmudlandii.

Siły powietrzne Żmudlandii, w składzie 1 KL i 2 KOP, są w trakcie przebazowania na lotniska tymczasowe, zapewniające prowadzenie zaczepnej operacji powietrznej i wsparcie związków operacyjnych wojsk lądowych. Lotnictwo rozpoznawcze wykonuje loty wzdłuż granicy państwowej - zdarzają się przypadki jej naruszania.

Celem politycznym Żmudlandii jest przyłączenie spornego obszaru poprzez inkorporację części terenów Niziny Mazowieckiej.

Dla realizacji powyższego celu politycznego Naczelny Dowódca Sił Zbrojnych Żmudlandii zamierza:

Uderzeniem dwóch związków operacyjnych rozbić w pierwszym etapie operacji siły osłonowe Wislandii. Następnie, w drugim etapie, potęgując działania zaczepne przy wykorzystaniu powietrzno - lądowych zgrupowań, rozbić siły główne znajdujące się na wschód od Wisły, opanowując sporny obszar - stwarzając tym samym dogodne warunki do rozpoczęcia rozmów pokojowych. Na opanowanym obszarze proklamować Autonomiczną Republikę Żmudlandii.

Ocenia się, że przeciwnik siłami GO Północ wykona główne uderzenie w kierunku ŁOMŻA - PŁOŃSK. Jednocześnie siłami GO Południe wykona w kierunku BIELSK PODLASKI – MIŃSK MAZOWIECKI uderzenie pomocnicze w celu rozbicia wojsk broniących obszaru na południowy - wschód od Warszawy i uchwycenie rubieży: TŁUSZCZ – SULEJÓWEK – OTWOCK – GÓRA KALWARIA – GARWOLIN.

Prawdopodobnie siły zbrojne Żmudlandii osiągną gotowość do działań wojennych w obszarze operacyjnego rozwinięcia siłami GO Północ i Południe w czasie do 2 dób, zaś GO Wschód za około 4 doby.

Położenie wyjściowe Wislandii.

Położenie wyjściowe Wislandii – 1 KZ zakończył mobilizacyjne rozwinięcie, i przegrupował siły w obszar obrony. Korpus otrzymała zadanie obrony zasadniczej części obszaru będącego powodem sporu. Realizując zadanie na głównym kierunku operacyjnym ma zatrzymać siły przeciwnika i stworzyć warunki do wykonania przeciwuderzenia przez wojska sojusznicze.

2KZ (4DZ, 5BZ, 6BZ, 7BZ, 2BA, 2 pchem, 2 bsap oraz BOT zakończył przegrupowanie swoich sił w obszar obrony.

080800 LISTOPADA położenie oraz stan gotowości bojowej jednostek 2 KZ jest następujące:

- 6 BZ przygotowuje pozycje obronne w obszarze opóźniania korpusu. Gotowość do obrony ze 100 % ukończeniem osiągnie 05 LIST,
- 4 DZ (41BZ, 42BZ, 43BPanc) zajęła rejon ześrodkowania. Zdolność bojową 95% osiągnie 082400 LIST,
- 5 BZ zajęła rejon ześrodkowania. Zdolność bojową 90% osiągnie 082400 LIST,
- 7 BZ w trakcie zajmowania rejonu ześrodkowani. Zdolność bojową 95% osiągnie 091500 LIST,
- BOT zajmuje rejon odpowiedzialności obronnej. Gotowość do obrony z 80% ukończeniem osiągnie 09 LIST.

Szczegółowe położenie wojsk 2KZ oraz sił Sojuszu Czarnego – mapa „Położenie wyjściowe wojsk o 080800 LISTOPADA”.

2 Korpus działający na pomocniczym kierunku operacyjnym otrzymał zadanie osłony prawego skrzydła głównego zgrupowania obronnego Wislandii, zatrzymania przeciwnika oraz stworzenia warunków do przeciwuderzenia przez siły sojusznicze.

Zamiar Dowódcy 2 KZ:

Dowódca 2 KZ zamierza siłami 6 BZ do D+1 opóźnić i dezorganizować podejście przeciwnika. Obroną na kolejnych pozycjach zmusić do zaangażowania sił głównych jego I rzutu operacyjnego ukierunkowując ich natarcie w rejon głównego wysiłku obrony korpusu. Obroną I rzutu na lewo 5BZ w centrum 4DZ na prawo BOT do D+2 powstrzymać natarcie przeciwnika na rubieżach KONAR1 i KONAR 2 stwarzając warunki do przeciwuderzenia sił Korpusu Szybkiego Reagowania RRC. Odwodem 7BZ reagować na zagrożonych kierunkach nie dopuszczając do rozcięcia ugrupowania operacyjnego. Główny wysiłek obrony korpusu 4DZ.

W świetle zamiaru dowódcy 2 KZ zadanie dla 4 DZ brzmi.

4 DZ broni wyznaczonego pasa obrony od PL KONAR-1 gdzie w D+1 zabezpiecza wyjście z obszaru sił przesłaniania OW 6BZ. Nie dopuszcza do przzerwania się przeciwnika w kierunku STARA WIEŚ (ED6412), MIŃSK MAZOWIECKI (EC3881) w przypadku utraty przedniej linii obrony ostatecznie załamuje natarcie przeciwnika do PL KONAR-2.

Zamiar dowódcy 4 DZ

Myślą przewodnią dowódcy 4 DZ jest zatrzymanie przeciwnika na pierwszej pozycji obrony. Siłami ubezpieczeń brygad dezorganizować podejście przeciwnika do FEBA. Wykorzystując główne siły dywizji obniżyć jego potencjał bojowy przed pierwszą pozycją obrony. Odwodem reagować na zagrożonych kierunkach. W przypadku zagrożenia utraty spójności obrony całością sił przejść na PL KONAR-2, gdzie ostatecznie zatrzymać przeciwnika. Punkt ciężkości obrony w rejonie 41 BZ.

Sposób działania: W etapie pierwszym brygady pierwszego rzutu zabezpieczają wyjście z walki OW 6BZ od PL KONAR-1. Dezorganizują podejście sił przeciwnika zmuszając go do rozwinięcia sił głównych. W etapie drugim obroną 41, 42 BZ i 43BPanc w pierwszym rzucie dążyć do zatrzymania przeciwnika przed przednią linią obrony. W wypadku zagrożenia rozcięciem ugrupowania w rejonie pierwszej pozycji obrony reagować odwodem dywizji. W etapie trzecim w wypadku niemożliwości utrzymania pierwszej pozycji obrony całością sił przejść do obrony na PL KONAR-2 gdzie ostatecznie załamać natarcie przeciwnika.

Ugrupowanie bojowe:

- pierwszy rzut: 41 BZ, 42 BZ⁽⁻⁾, 43 BPanc⁽⁻⁾
- odwód: zgrupowanie ALFA (421bcz, 431 bcz)

SYTUACJA SZCZEGÓŁOWA

41 BZ /ćwicząca/ po mobilizacyjnym rozwinięciu w MSD i wykonaniu marszu dobowego, zajęła całością sił rejon ześrodkowania. Meldunek o zajęciu rejonu wysłano na SD 4DZ 080700 LIST. Położenie pododdziałów jest następujące:

- 411 bcz zajął rejon do 080330 LIST /mapa/. Pododdziały batalionu w trakcie odtwarzania zdolności bojowej i organizowania ubezpieczenia i maskowania. Stan osobowy 265: obecnych 256 w tym: 7 zaginęło, 12 chorych, 2 hospitalizowano. Stan sprzętu: 2 czołgi PT 91 – uszkodzone, 6 samochodów ciężarowych niesprawnych – trwa ustalanie potrzeb remontowych. Na SD dowódcy przybył wójt gminy Wyględówek deklarujący pomoc w ramach świadczeń osobistych i rzeczowych w ludziach i sprzęcie.
- 412 bz /w trakcie marszu wykonywał zadanie jako awangarda sił głównych/, zajął rejon do 080215 LIST /mapa/. Pododdziały batalionu kończą maskowanie, trwa uzupełnianie paliw i dowóz amunicji. Stan osobowy 583: żołnierzy 570 w tym: 5 zaginęło, 8 chorych. Stan sprzętu: 3 BWP – niesprawne, 2 samochody ciężarowe niesprawne – trwa ustalanie potrzeb remontowych.
- 413 bz zajął rejon do 080400 LIST /mapa/. Stan osobowy 583 żołnierzy 575 w tym: 2 zaginęło, 3 chorych. Stan sprzętu: 1 BWP – niesprawny, 4 samochody ciężarowe niesprawne – trwa ustalanie potrzeb remontowych.
- 414 bzmot zajął rejon do 040515LIST /mapa/. Stan osobowy 583 żołnierzy 572 w tym: 11 zaginęło, 23 chorych. Stan sprzętu: 6 samochodów ciężarowych niesprawnych – trwa ustalanie potrzeb remontowych. Lekarz batalionu zameldował dowódcy, że istnieje podejrzenie skażenia wody pitnej w ujęciach, z których korzystały dwie kompanie. Ilość chorych na biegunkę może się powiększyć do 200 osób. Zamknięto i zabezpieczono zagrożone ujęcia. Dowódca batalionu prosi o dowóz wody środkami brygadowymi. W trakcie wykonywania marszu na SD dowódcy 41 BZ wpłynęło zarządzenie przygotowawcze, z którego wynika, że brygada będzie bronić w I rzucie dywizji w centrum jej ugrupowania.
- 080800 na SD 41 BZ przybył oficer łącznikowy 4DZ i wręczył dowódcy 41 BZ Rozkaz operacyjny nr 2 4DZ.

Zadanie 41 BZ brzmi:

41 BZ w D+1 broni wyznaczonego rejonu obrony od PL KONAR-1, zabezpiecza wyjście z walki części sił OW 6 BZ. Dąży do utrzymania przedniej linii obrony. Nie

dopuszcza do przzerwania się przeciwnika w kierunku STARA WIEŚ (ED6412), MIŃSK MAZOWIECKI (EC3881) w przypadku utraty przedniej linii obrony dąży do załamania natarcia przeciwnika w głębi rejonu obrony najdalej do PL KONAR-2.

Zamiar dowódcy 41BZ

Myślą przewodnią dowódcy 41 BZ jest od PL KONAR-1 zabezpieczyć wyjście z walki części sił 6 BZ. Obroną w węzła blokować manewr przeciwnika w kierunku WĘRÓW (ED6906), CZERWONKA (ED5900). Siłami ubezpieczeń dezorganizować podejście przeciwnika od PL WITKA. Dążyć do załamania jego natarcia na przedniej linii obrony, a w przypadku włamania, kontratakami odwodu rozbić go i odtworzyć FEBA. W sytuacji niemożliwości wykonania kontrataku całością sił dążyć do załamania natarcia przeciwnika w głębi rejonu obrony najdalej do PL KONAR-2.

Sposób działania.

W etapie pierwszym 1 k z 413 bz zabezpieczyć wyjście z walki części sił 6BZ na PL KONAR1. W węzle obrony 1kzmot z 414bz z 2kpOT blokować manewr sił przeciwnika utrzymując mosty na rz. LIWIEC. Ubezpieczenia bojowe 412 bz i 413 bz wsparte ogniem artylerii prowadzić walkę od PL WITKA. W etapie drugim bataliony pierwszego rzutu dążyć do utrzymania przedniej linii obrony. W przypadku włamania przeciwnika 412 bz i 413 bz wiązać walką jego siły i zatrzymać na PL ŚWIST. 413 bz zabezpieczyć wejście do walki odwodu brygady 411 bcz z PL MŁOT, który rozbije przeciwnika w rejonie włamania i opanowuje obiekt PIES. W etapie trzecim w przypadku nie utrzymania PL ŚWIST przejść do obrony na PL KONAR-2 gdzie ostatecznie zatrzymać natarcie przeciwnika. W etapie trzecim odwodem brygady 413 bz. Rejon kluczowy: 2 km pld. Wielądki (ED 5703), Czaple (ED 5903), Czerwonka (ED 5900).

Ugrupowanie bojowe:

W I i II etapie w jeden rzut z odwodem:

- w węzle obrony: 1kzmot z 414bz z 2kpOT
- pierwszy rzut: 412 bz⁽⁺⁾, 413 bz⁽⁻⁾, 414 bzmot⁽⁻⁾
- odwód: 411 bcz⁽⁺⁾

W III etapie w jeden rzut z odwodem:

- w węzle obrony: 1kzmot z 414bz z 2kpOT
- pierwszy rzut: 412⁽⁺⁾ bz, 413 bz, 414 bzmot⁽⁻⁾
- odwód: 413 bz

VII. STOSUNKI SIŁ

a) w całym rejonie obrony 41 BZ

Wojska własne		Wyszczególnienie	Przeciwnik		Stosunek sił
Oddziały i pododdziały	Ilość		Ilość	Oddziały i pododdziały	
1	2	3	4	5	6
41 BZ 41 das 3/4pa 41bppanc	3825	Ludzie	5202	211 BPanc 212 BZ 2x bz z 213 BZ	1:1,35
bOT „DOBRE”	4	Bataliony	10		1:2,50
	39	Czołgi,	120	1	1:3,07
	78	BWP	180		1:2,30
	9	Środki przeciwpancerne	27		1:3
	76	Artyleria do ognia pośredniego	144	3 x das BZ i BPanc 21 pa 2xdah z 2BA	1:1,89

b) w rejonie kluczowym obrony 41 BZ

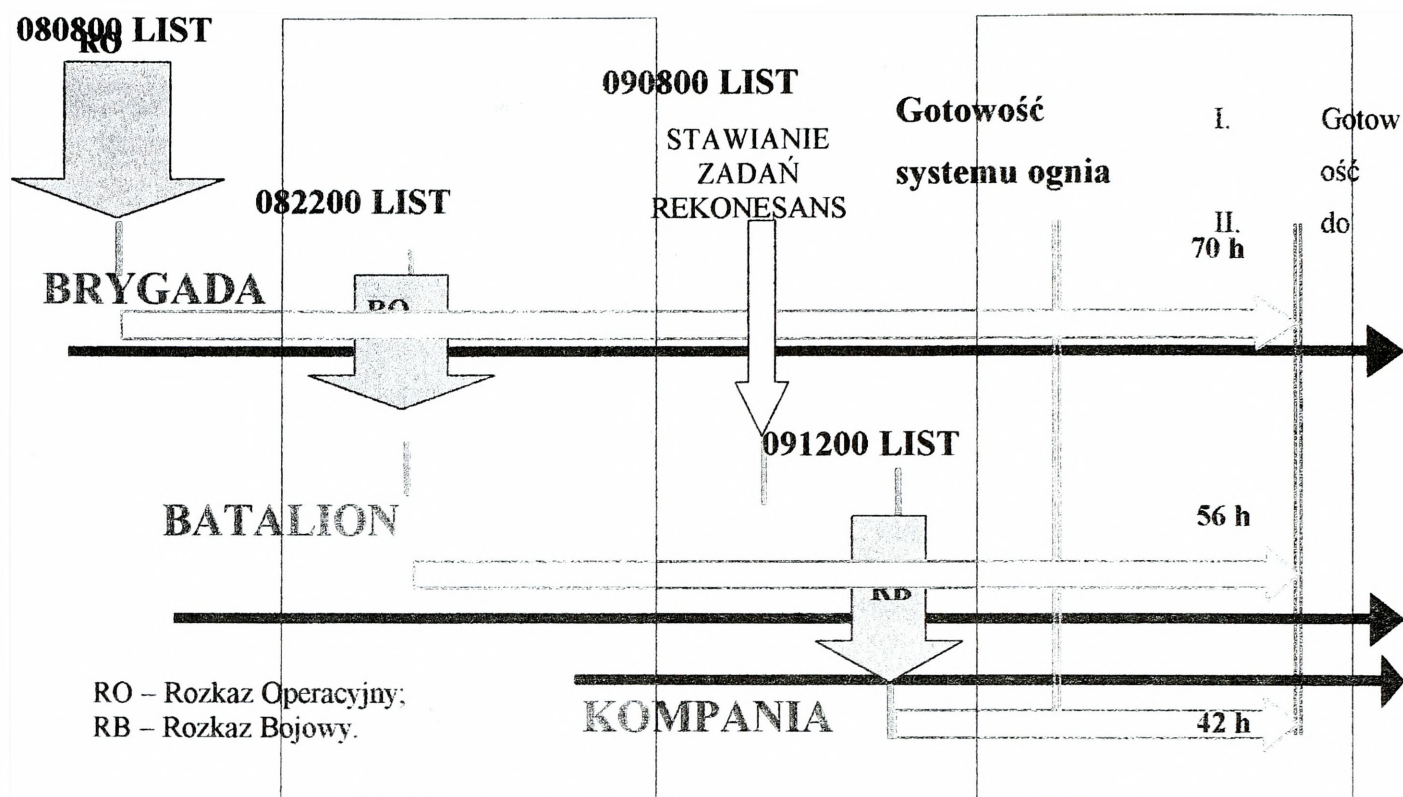
Wojska własne		Wyszczególnienie	Przeciwnik		Stosunek sił
Oddziały i pododdziały	Ilość		Ilość	Oddziały i pododdziały	
1	2	3	4	5	6
413bz, 412 bz bez kz z kcz 41 das; 3/4pa 412kwsp; 413kwsp 41 bppanc	1166	Ludzie	2604	bz z 213 BZ 212 BZ	1:2,23
	2	Bataliony	5		1:2,50
	13	Czołgi,	30	2	1:2,30
	66	BWP	120		1:1,81
	9	Środki przeciwpancerne	16		1:1,77
	60	Artyleria do ognia pośredniego	96	213 das, 212 das 3xdah z 21 pa, dah z 2 BA	1:1,60

VIII. PRZYJĘTE W ĆWICZENIU KALKULACJE CZASOWE:

- CZAS OTRZYMANIA ZADANIA: 080800 LISTOPAD
- CZAS GOTOWOŚCI SYSTEMU OGNIA: 091800 LISTOPAD
- CZAS GOTOWOŚCI DO OBRONY: 110600 LISTOPAD

Ilość posiadanego czasu na osiągnięcie gotowości – 70 godzin

- Wschód słońca – 080644 LISTOPAD
- Zachód słońca – 081554 LISTOPAD
- Czasu dziennego \approx 30 godzin
- Czasu nocnego \approx 40 godzin

VI. Wskazówki organizacyjno-metodyczne:

- Ćwiczenie grupowe nr 211 - cz. "C", jest częścią ćwiczenia taktycznego-grupowego pt.: "DZIAŁANIA TAKTYCZNE BRYGADY I BATALIONU", prowadzonym ze studentami PSOT. Obejmuje obszar Niziny Mazowieckiej.
- Ćwiczenie prowadzić zgodnie z wytycznymi Komendanta AON i Komendanta WWLąd do szkolenia w roku akademickim 2004/2005 uwzględniając wnioski i doświadczenia z dotychczasowych ćwiczeń.
- Ćwiczenie poprzedzone będzie instruktażem wydziałowym z udziałem nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia.
- W zajęciach eksponować miejsce i rolę batalionu i brygady w walce.
- W podejmowaniu decyzji eksponowane będą procedury obowiązujące w dokumentach NATO.
- Każde zajęcie ma określony cel i korespondujący z czasem jego trwania oraz przyjętymi metodami jego osiągnięcia.
- Zajęcia w ramach jednego problemu taktycznego są podstawą do cyklu zajęć w zakładach specjalistycznych.
- Przykładowe rozwiązania wręczyć studentom zgodnie z ustaleniami podanymi w czasie instruktażu.
- Zwrócić szczególną uwagę na poziom prezentowanych studentom materiałów szkoleniowych.

10. Na podstawie przedstawionych przykładowych rozwiązań studenci do poszczególnych zajęć powinni przedstawić samodzielnie opracowane warianty oceny działania przeciwnika oraz możliwe warianty działania wojsk własnych wraz z odpowiednimi kalkulacjami i uzasadnieniami.
11. W ćwiczeniu przyjęto możliwy wariant struktury dowództw i stanowisk dowodzenia brygady i batalionu.

OPRACOWAŁ
ppłk dr Przemysław PAŹDZIOREK

Temat 126 Cz.II**TEMAT 126 : ANALIZA ZADANIA**

Celem działania strony przeciwnej jest prawdopodobnie zajęcie i utrzymanie spornego obszaru w dorzeczu Bugo-Narwi w czasie uniemożliwiającym skuteczne przeciwdziałanie sił głównych Wislandii i wydzielonych sił sojuszu „Białego”.

Potencjał bojowy przeciwnika, jego gotowość oraz położenie przy granicy państwa wskazuje, że działania zbrojne mogą się rozpocząć za około 3-4 dni od uderzeń raketowo-lotniczych na obiekty, których zniszczenie zdeorganizuje przemieszczanie wojsk operacyjnych w sporny obszar, jak i na wojska będące w trakcie marszu oraz w rejonach ześrodkowania. Nie można także wykluczyć użycia desantów taktycznych i grup desantowo-szturmowych w celu opanowania newralgicznych obiektów, a szczególnie przepraw na Wiśle i Narwi.

Położenie jednostek przeciwnika przy granicy z Wislandią wskazuje, że punkt ciężkości działań lądowych skierowany będzie na pobicie sił Wislandii broniących kierunku OSTROŁĘKA-CIECHANÓW oraz CIECHANOWIEC-STANISŁAWÓW i jak najszybsze wyjście sił głównych na rubież WYSZOGRÓD, NIEPOREŃ, STANISŁAWÓW. Na wspomnianych kierunkach przeciwnik dążył będzie do wytworzenia znacznej (4-5 krotnej) przewagi co zapewni mu sprawne osiągnięcie celu działania.

Taki sposób działania przeciwnika sugeruje potrzebę sprawnego rozpoznania oraz posiadania manewrowych odwodów zdolnych do przygotowania skutecznej obrony na rozpoznanych kierunkach głównych uderzeń.

Utworzenie zatem od granicy państwa 30 km pasa sił przesłaniania pozwoli na niezbędny manewr sił w wypadku innego niż przewidywano kierunku uderzenia przeciwnika.

Zadanie dywizji polega na załamaniu natarcia przeciwnika w ramach bronionej pierwszej pozycji obrony, a więc maksymalnie na głębokość do 5 km od przedniej linii obrony, a przez to stworzenie sprzyjających warunków do wykonania zwrotu zaczepnego siłami odwodów naczelnego dowódcy.

Pas obrony dywizji szerokości 40 i głębokości 35 km stwarza warunki aktywnego użycia sił odwodowych.

Z myśli przewodniej wynika, że dowódca dywizji do realizacji postawionego zadania przyjmuje ugrupowanie jednorzutowe z niewielkim odwodem (bz) co sugeruje, że chce on załamać natarcie przeciwnika przed przednią linią a najdalej na pierwszej pozycji obrony. Symboliczny odwód wskazuje, że innego rozwiązania dowódca dywizji niedopuszcza.

Aby stało się to możliwe dowódca chce podjąć walkę z przeciwnikiem w znacznej odległości od przedniej linii obrony, na przedpolach, co wymaga na przygotowania tam pozycji silnych ubezpieczeń wspartych inżynieryjnymi i artyleryjskimi środkami rażenia.

Przewidywana przez dę dywizji koncepcja walki oraz wyznaczony rejon obrony brygady pozwala przyjąć ugrupowanie w jeden rzut z odwodem. Ugrupowanie takie pozwoli z jednej strony stworzyć silną strefę ognia przed przednią linią obrony z drugiej zaś może okazać się mało elastyczne w wypadku gdyby przeciwnik wykonał uderzenie w kierunku wymagającym dokonania szybkiego manewru wojsk na inny kierunek.

Zadania brygady tworzą trzy podzadania usytuowane w kolejności ich następowania. Do ich wykonania brygada powinna wydzielić stosowne siły. Do zabezpieczenia wyjścia z walki obok ubezpieczeń bojowych przynajmniej pododdział w sile kompanii, który przejąłby walkę od części sił 6 BZ na kierunku ich wycofania oraz wydzielając przewodników, przeprowadził przez ugrupowanie brygady po wyznaczonych drogach.

Do wykonania zadania drugiego przy spełnieniu wymogów zadania przeciwnikowi 60%-towych strat posiadał możliwie największe siły przewidziane do I rzutu.

Posiadać siły zdolne do potęgowania oporu w wypadku gdy I rzut brygady nie zdoła zatrzymać natarcia przeciwnika przed przednią linią obrony lub przy niewielkim włamaniu, byłby zdolny do rozbicia przeciwnika w rejonie włamania i odtworzenia przedniej linii obrony. Teren w rejonie obrony brygady jest stosunkowo otwarty i należy przewidywać, że tu zostanie wybrany punkt ciężkości natarcia przeciwnika. Najdogodniejszym kierunkiem do natarcia w wyznaczonym rejonie obrony będzie kierunek: POPIELÓW, SKARŻYN – na tym kierunku wybrany powinien być rejon kluczowy obrony. Dogodnym terenem do obrony jest pasmo wzgórz Wysoczyzny Siedleckiej JADÓW, LEŚNIK, LIW od utrzymania tego pasma zależeć będzie powodzenie obrony. Dlatego rejon kluczowy usytuowany być musi na pierwszej pozycji obrony. Dążenie do utrzymania pasma wspomnianych wzgórz wynika także z koncepcji rozegrania walki przez dowódcę dywizji. Świadczy o tym ilość wojsk przeznaczonych do pierwszego rzutu, a także sposób użycia odwodu.

Rysują się zatem dwie możliwe koncepcje wykonania zadania. Jedna polega na dążeniu do powstrzymania natarcia przed przednią linią obrony ŁEBA, druga dopuszcza może niewielkie (do 5 km) włamanie, a odwodami rozbicie przeciwnika w rejonie włamania. Nie należy natomiast zakładać przeniesienia działań poza pierwszą pozycję obrony, gdyż grozi to nie wykonaniem zadania przez brygadę, a tym samym i przez dywizję.

Położenie wojsk przeciwnika oraz

Pojemność kierunku jak sugerują, że w rejon obrony brygady mogą uderzyć siły do, stąd aby załamać ich natarcie należałoby posiadać w I rzucie około.....

Brygada zadanie otrzymała o 8.00 8.11. System ognia musi być gotowy do 18.00 9 listopada, a więc 36 godzin. Gotowość obrony wyznacza na 6.00 11 listopada. Brygada posiada więc 70 godzin na osiągnięcie gotowości. Jest to więc czas wystarczający na przygotowanie działań, rozbudowę fortyfikacyjną i zorganizowanie systemu ognia.

Sprecyzowane zadanie własne

41 BZ ma zabezpieczyć wyjście z walki części sił 6 BZ po drodze ... a obronę sił głównych na wybranych rubieżach terenowych załamać natarcie przeciwnika przed przednią linią obrony FEBA.

W wypadku włamania obronę na dogodnych rubieżach określonych linią KONAR-2 ostatecznie załamać jego natarcie i stworzyć warunki do wykonania kontrataku przez odwód 4 DZ.

Do wykonania powyższego zadania opracować warianty działania npla a po przyjęciu jednego z nich przynajmniej dwa warianty użycia wojsk własnych. W proponowanych wariantach uwzględnić konieczność załamania natarcia przed linią Feba oraz w ramach bronionej I pozycji na linii KONAR-2, a także siły i środki do zabezpieczenia wycofania części sił 6 BZ z pasa sił przesłaniania.

Przy ocenie i porównywaniu wariantów działania kierować się będą następującymi kryteriami:

- prostotą rozwiązań;
- łatwością dowodzenia;
- możliwościami manewrowymi odwodów;
- łatwością zabezpieczenia logistycznego.

Możliwe warianty działania przeciwnika opracować do ...

Odprawa decyzyjna o 11.30.

Rekonesans rejonu obrony = 13-16.11.04

36 godzin to czas na zorganizowanie systemu ognia. Do tego czasu pododdziały muszą wypracować decyzję, zająć wyznaczone im rejony obrony, postawić zadania oraz przygotować dane do prowadzenia ognia.

Z dysponowanego czasu 36 godzin na podjęcie decyzji przez Dcę brygady pozostaje 1/3 czyli 12 godzin. Z tego około 4 godziny przewidzieć należy na rekonesans i postawienie

zadań w terenie, pozostanie więc – 8 godzin. Z uwagi na konieczność dysponowania czasem dziennym na rekonesans przewidzieć należy czas między 13.00 a 16.00 8.11.

Wynika stąd, że odprawa decyzyjna powinna się odbyć najpóźniej o 11.30, aby po wskazaniu wariantu działania jako decyzji przygotować zadania oraz plan rekonesansu.

OPRACOWAŁ

płk dr hab. inż. Witold LIDWA

Temat 127**TEMAT 127: ANALIZA ZAGROŻEŃ.****CELE:**

1. Uczyć procesu informacyjnego przygotowania pola walki na szczeblu oddziału.
2. Uczyć prawidłowego formułowania problemów związanych z procesem oceny zagrożenia.
3. Kształtować umiejętność prezentowania i uzasadniania przyjętych rozwiązań.

ZAGADNIENIA:

1. Ustalenie rozległości (granic) strefy zainteresowania rozpoznawczego.
2. Analiza środowiska pola walki.
 - 2.1. Analiza warunków terenowych.
 - 2.2. Analiza warunków atmosferycznych.
3. Określenie wpływu środowiska pola walki na działania wojsk.
 - 3.1. Ocena wpływu warunków terenowych i pogody na: obserwację i prowadzenie ognia; maskowanie wojsk; przeszkody terenowe; rejony kluczowe; kierunki działania wojsk.
 - 3.2. Wybór drogi (dróg) podejścia, korytarzy ruchu i korytarzy manewru.
4. Wariantowanie zagrożenia, określenie możliwych sposobów działania przeciwnika.
 - 4.1. Analiza sytuacji bieżącej przeciwnika.
 - 4.2. Omówienie modeli wzorców doktrynalnych działań przeciwnika.
 - 4.3. Określenie celu i prawdopodobnego zamiaru przeciwnika oraz możliwych sposobów realizacji zadania.

FORMA: zajęcia grupowe.

CZAS: 2 godziny lekcyjne.

WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNO-METODYCZNE:

1. W czasie zajęć studenci na bazie procesu dowodzenia poznają sposób i zakres pracy komórki rozpoznawczej. W tym celu prezentują określone rozwiązania wynikające z procesu IPPW jako oficerowie rozpoznania w czasie poszczególnych odpraw sztabowych (informowanie operacyjne, odprawa koordynacyjna).
2. Na 5-7 dni przed zajęciami, należy przeprowadzić z grupą szkoleniową instruktaż, określając zakres rozpatrywanej w czasie zajęć problematyki oraz sposób przygotowania się studentów.
3. Studenci pobierają i wykorzystują w przygotowaniu się do zajęć:
 - a. Założenie wraz z załącznikami, w tym sytuację rozpoznawczą i WE
 - b. Położenie wojsk (załącznik do założenia taktycznego - mapa),
 - c. Rozkaz operacyjny dowódcy 1K
4. W czasie zajęć studenci występują w roli oficerów zespołu rozpoznania, powinni w związku z tym:
 - a. określić strefę rozpoznania, rejon działania zainteresowania i odpowiedzialności brygady,
 - b. opracować zmodyfikowany oleat przeszkód terenowych i pogody
 - c. określić wpływ pogody i terenu na działania wojsk własnych i przeciwnika,
 - d. przygotować graficznie (na foliogramie) prognozę zagrożenia, określić wady i zalety przyjętego wariantu
 - e. przygotować wnioski z oceny wojsk przeciwnika,
 - (1) Gdzie są rozmieszczone związki taktyczne przeciwnika?
 - (2) Gdzie są rozmieszczone oddziały i pododdziały poszczególnych związków taktycznych?
 - (3) Gdzie są rozmieszczone jednostki wsparcia ogniowego?
 - (4) Gdzie są rozmieszczone jednostki dowodzenia i zabezpieczenia logistycznego?
 - (5) Jak są ugrupowane i gdzie rozmieszczone odwody przeciwnika?
 - (6) Możliwości kontynuowania walki przez przeciwnika?

- f. Przewidywany harmonogram działania przeciwnika – time frame
 - g. Opracować tabelarycznie listę celów (wybrane elementy ugrupowania przeciwnika)
 - h. Przygotować pisemnie w roli oficera S-2 wystąpienie na informowanie operacyjne i odprawę koordynacyjną.
- 4. Przystudiować literaturę przedmiotu w zakresie rozpatrywanej problematyki.
 - 5. Do wykorzystania w czasie zajęć na sali rozwieszono i przygotowane do pracy:
 - a. Mapa sytuacyjna, z położeniem wojsk przeciwnika,
 - b. Mapa z planem operacji, w tym otrzymane zadanie
 - c. Wariant zagrożenia,
 - 6. Nauczyciel akademicki po przedstawieniu rozwiązania przez wyznaczonego studenta występującego w roli oficera komórki rozpoznania, wyzwała dyskusję a zamykając ją dokonuje podsumowania.
 - 7. Przygotowanie studentów ukierunkować na zagadnienia 3 i 4 podkreślając ich znaczenie w toku opracowania prognozy zagrożenia.
 - 8. Studenci, przedstawiają przygotowane w czasie nauki własnej, rozwiązania natomiast zasadnicze problemy taktyczne rozwiązują pod kierunkiem nauczyciela akademickiego w czasie zajęć.

ROZWIĄZANIE METODYCZNE

Zaprezentowane poniżej rozwiązanie metodyczne stanowi jedynie podstawę merytoryczną do pracy szczegółowej oficerów komórki rozpoznawczej. W związku z tym przedstawione rozwiązania wymagają indywidualnej oceny i uzupełnienia przez ćwiczących.

Taktyczna ocena rozpoznawcza umożliwia przygotowanie zasadniczych wniosków koniecznych w działalności rozpoznawczej. Pozwala na syntezę materiału informacyjnego pozyskanego w czasie biernego i czynnego etapu IPPW. Opracowana w sposób pisemny analiza rozpoznawcza może być pomocna w trakcie działalności służbowej oficerów pionu rozpoznania. Należy w tym miejscu zdecydowanie zaznaczyć, że nie jest to dokument formalny a jedynie arkusz pomocniczy, umożliwiający sprawne poruszanie się po zbiorach danych i wyszukiwanie właściwych informacji.

ANALIZA ŚRODOWISKA POLA WALKI

Ocena środowiska stanowi sumę wielu informacji dotyczących analizowanego obszaru działania. Zasadniczo obejmuje teren i pogodę, ale nie należy zapominać, że środowisko działania tworzą także ludzie zamieszkujący dany region. To oni budują obiekty infrastruktury, tworzą struktury administracyjne, mają swoją kulturę i religię. Dla właściwej oceny środowiska oficerowie rozpoznania wykorzystują obok zgromadzonych baz danych mapy specjalne, opracowania geograficzne, przewodniki i opisy turystyczne. Można przyjąć, że na poziomie taktycznym do najważniejszych aspektów środowiska należą:

- a. Struktura administracyjna obszaru
- b. Skład demograficzny ludności
- c. Wojskowo-geograficzna charakterystyka strefy rozpoznania
 - (1) Zasadnicze formy terenu
 - (2) Pasma wzgórz i gór
 - (3) Przeszkody wodne
 - (4) Kompleksy leśne
 - (5) Tereny zurbanizowane
 - (6) Komunikacja – drogowa i kolejowa
 - (7) Grunty
 - (8) Drogi podejścia i korytarze manewru
 - (9) Ogólne warunki pogodowe w okresie realizacji zadania
- d. Wpływ terenu na prowadzenie działań w strefie odpowiedzialności
 - (1) Warunki obserwacji optycznej i elektronicznej
 - (2) Możliwości prowadzenia ognia
 - (3) Warunki maskowania i ukrycia
 - (4) Przeszkody terenowe
 - (5) Tereny kluczowe
 - (6) Możliwości manewru
- e. Wpływ pogody na działanie wojsk
 - (1) Operacje lądowe
 - (2) Operacje powietrzne

Przedstawione powyżej czynniki z zakresu środowiska prowadzonych działań wymagają rozwinięcia merytorycznego – wypełnienia treścią wyszczególnionych powyżej punktów. Poprawne rozwiązanie może stanowić poniższy przykład:

Struktura administracyjna obszaru

Obszar zainteresowania obejmuje następujące województwa: mazowieckie, w części północnej lubelskie oraz podlaskie w części południowej.

Pod względem administracji wojskowej obszar obejmuje tereny WSzW: WARSZAWA, SIEDLCE i CIECHANÓW. W obszarze odpowiedzialności znajduje się również pięć komend garnizonu: MIŃSK MAZOWIECKI, PUŁTUSK i WĘGRÓW.

W rejonach przygranicznych funkcjonują następujące oddziały straży granicznej: Łęczycki OSG (komenda Ozorków), Pomorski (komenda MRĄGOWO). Na obszarze operacji działa także Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w m. WĘGRÓW.

Skład demograficzny ludności

Łącznie na analizowanym obszarze mieszka około 1 450 tys. z tego 2240. obywateli mniejszości narodowej ŻMUDLANDII. Obszary przygraniczne, oraz cały region KAŁUSZYNA zamieszkują grupy mniejszości narodowych.

Wojskowo-geograficzna charakterystyka obszaru

Ze względu na ukształtowanie terenu obszar zainteresowania można podzielić na dwie części: północną i południową. Część północna obejmuje następujące krainy geograficzne: Nizinę Podlaską, Nizinę Mazowiecką i Pojezierze Wielkopolskie. W części południowej znajdują się: Wyżyna Grabowska, Wyżyna Sokołowska, Góry Brzozowskie z Pasmem Kozłowskim w zachodniej części, Niecka Gizycka, Wyżyna Kętrzyńska i Wyżyna Reszelska.

Zasadnicze formy terenu

W północnej części obszaru przeważa teren płaski lub nieznacznie pofałdowany. W części północnej przeważa teren nizinny. Różnice wzniesień nie przekraczają 20m. Mazowsze Wschodnie i Podlasie Południowo-Wschodnie leżą na wysokości od 30 do 225m n.p.m. Tereny w dorzeczu Wisły, Wkry, Narwi i Bugu leżą poniżej 100m n.p.m. Pozostałe tereny w części północnej to zdecydowana przewaga monottonnych równin. W południowej części obszaru przeważają wyżyny i góry. Różnice wzniesień są znaczne i sięgają do 130-170m.

Pasma wzgórz i gór

Wzgórza i pasma górskie występują w części południowej analizowanego obszaru. Najwyższe wzniesienia znajdują się w rejonie Gór Bystrzyckich z najwyższym szczytem Polanicą (612m n.p.m.). Charakteryzują się one znacznymi spadkami stoków do 30°. Góry będą w znacznym stopniu kanalizowały ruch przeciwnika. Obszar Gór Brzozowskich jest z reguły nieprzejezdny na przełaj za względu na ukształtowanie terenu. Jest przejezdny jedynie po istniejącej sieci dróg.

Wyżynę Reszelską charakteryzuje teren falisty z pojedynczymi wzgórzami o wysokości od 30 do 100m.

W obszarze tyłowym korpusu występują Wzgórza Biskupickie o powierzchni 610km², których wzniesienia sięgają do 257m n.p.m.

Przeszkody wodne (rzeki, jeziora, kanały, bagna)

Obszar operacji pokryty jest gęstą siecią wodną średnio, co 1-3 km, szczególnie w części zachodniej. Obszar ten obejmuje dorzecze BUGU i LIWCA. Większość rzek ma charakter nizinny. Jedynie rzeki strefy wyżyn i gór (np. BYSTRA) mają bardziej dynamiczny charakter spływu. W okresie prowadzenia operacji występuje średni poziom wód. Rzeki należą głównie do dorzecza BUGU. Główne rzeki to:

1. SAMBRA o długości 444 km wraz z dopływami. Średnia szerokość rzeki wynosi 70-100 m, głębokość 0,7-2,2 m, prędkość prądu 0,2-1,1 m/s. Brzegi są strome, urwiste, o wysokości i-15 m. Dno jest najczęściej kamieniste i piaszczysto-kamieniste.
2. WOLGA o długości 165 km. Średnia szerokość rzeki wynosi 40-70 m, głębokość 0,6-2,0 m, prędkość prądu 0,6-0,8 m/s, dno jest żwirowo - piaszczyste, brzegi są w większości strome o wysokości 1-6 m.
3. BZURA o długości 208 km. Średnia szerokość rzeki 20-50 m, głębokość 1,2-2,0 m, prędkość prądu 0,6-0,7 m/s, dno jest żwirowo - piaszczyste, miejscami piaszczysto-muliste. Wysokość brzegów wynosi 1,5-5,0 m.

Największe zbiorniki zaporowe na obszarze operacji: SIEMIŃ na Bzurze, BYSTRZYCA na Wołdze.

Pomiędzy głównymi rzekami i kanałami na obszarze operacji występuje duża ilość małych rzek, cieków wodnych i rowów melioracyjnych.

Kompleksy leśne:

W obszarze odpowiedzialności i zainteresowania korpusu występuje zalesienie rzędu 30%. Wielkie kompleksy leśne występują w rejonie Kotliny Pomorskiej (Puszcza Królewska), Pogórza Barskiego, Pogórza Jarskiego. W obszarze znajdują się: dwa parki narodowe: Leśnogórski i Strzeliński. W rejonach kompleksów leśnych ruch pojazdów może odbywać się w zasadzie tylko po drogach leśnych i przesiekach. Przekraczalność lasów na przełaj możliwa jest tylko dla pieszych, głównie ze względu na małe odstępki między drzewami (2-6m).

Tereny zurbanizowane(aglomeracje)

Obszar zainteresowania w większości pokrywa sieć osadnicza 50-100 mieszkańców na 1 km². Gęstość zaludnienia kształtuje się na poziomie średnim. Większość mieszkańców zamieszkuje miasta. Brak dużych aglomeracji miejsko-przemysłowych. Poza kilkoma miastami o znaczeniu ogólnokrajowym i regionalnym większość miast pełni funkcję ośrodków lokalnych. Do największych należą: (tys. mieszk.) LUBARTÓW (387), SULEJÓW (77), CHOJNICE (40), SIERADZ (42), ŁOWICZ (27),

Komunikacja – drogowa i kolejowa

W obszarze działania występuje dobrze rozwinięta sieć dróg. Do najważniejszych dróg w obszarze operacji należą:

TRZEBNICA – OSTRÓW

KĘPNO – BARLIN

BUKÓW – POPIELAWY

Występują również istotne pod względem prowadzenia operacji węzły komunikacyjne: RUDA, JAKUBICE.

Obszar operacji charakteryzuje duża różnorodność stopnia rozwoju infrastruktury transportu kolejowego. Wszystkie linie kolejowe są standardowej szerokości (1,444 m). Na obszarze opracowania usytuowane są węzły kolejowe: MILICZ, RAWICZ, WIERUSZÓW. Główne trasy linii kolejowych to:

1. MILICZ – ZELÓW,
2. RAWICZ – BARLIN,
3. KALISZ – WESOŁA.

Grunty

Na obszarze działań przeważają grunty gliniaste i piaszczyste. Grunty piaszczyste występują głównie w rejonach zalesionych.

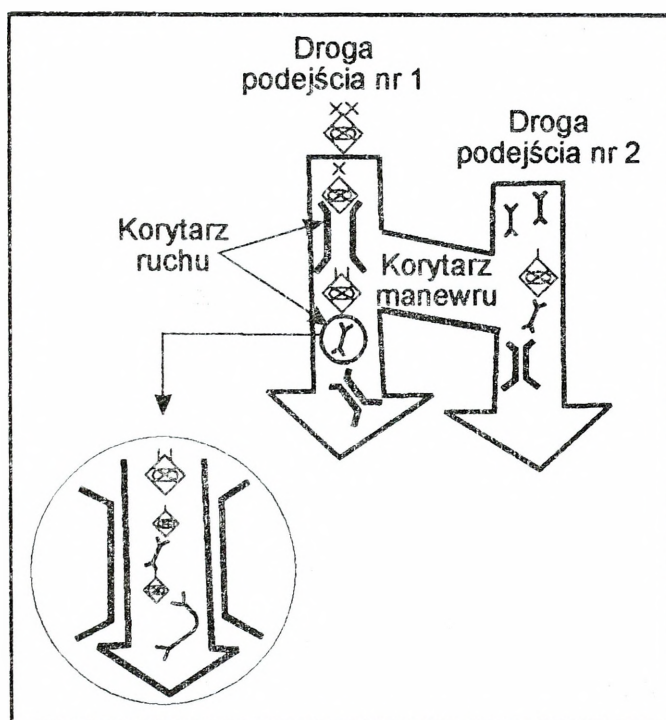
Obszar ten stanowi teren stosunkowo trudno przejezdny ze względu na urozmaiconą rzeźbę terenu, istotne przeszkody wodne (rzeki i jeziora), a także trudne do przebycia grunty torfowe. Grunty torfowe zalegają głównie w rejonach pradolin, wokół jezior oraz wzdłuż rynien jeziornych i rzek. Do najbardziej torfowych dolin rzecznych należą: rz. KACZAWA i BARYCZ (w dolnym biegu).

Drogi podejścia i korytarze manewru

Podstawą właściwej oceny dróg podejścia i korytarzy manewru jest prawidłowo zwartościowany teren i wpływ pogody na warunki terenowe. Obiekty terenowe, które

w normalnych warunkach zazwyczaj obniżają tempo działania mogą stać się nieprzekraczalne ze względu na utrudnienia atmosferyczne - wymuszając w ten sposób zmiany w taktyce działania zarówno wojsk własnych jak i przeciwnika.

Granice dróg podejścia i korytarzy manewru są wyznaczane na przeszkodach terenowych kanalizujących ruch określonej jednostki bojowej. Analiza dróg podejścia jest procesem, w którym określone są najlepsze z nich dla wojsk własnych i przeciwnika w zakresie efektywnego wykorzystania potencjału bojowego. Wynikiem przeprowadzonej analizy jest wskazanie dróg podejścia, które będą wykorzystane w poszczególnych etapach walki.

Rys. Rozmieszczenie przestrzenne dróg podejścia i korytarzy manewru

W analizowanym obszarze istnieją następujące drogi podejścia: nr 1 z kierunku ANIELIN – NOCOWO o pojemności do wzmocnionej brygady oraz nr 2 z kierunku UDAROWO - MIŃSK o pojemności do dywizji. Korytarz manewru łączący drogi podejścia: HALINÓW - PIOTRKÓW o pojemności do dwóch batalionów umożliwia przeniesienie głównego wysiłku działań przeciwnika

Droga podejścia nr 1 posiada następujące korytarze ruchu POŁOWO - BORNE o pojemności do batalionu oraz DRŁOWO – PUKOWO o pojemności wzmocnionego batalionu. Droga podejścia nr 2 posiada dwa korytarze ruchu RYSIE – PUSK i GARWOLIN - GUCK o pojemności do batalionu każdy.

Ogólne warunki pogodowe w okresie realizacji zadania

Listopad charakteryzuje się pogodą zmienną i opadami deszczu oraz czasami śniegu lub śniegu z deszczem.

Zachmurzenie - przeważa pogoda pochmurna, deszczowa, mglista oraz wietrzna.

Średnia liczba dni pochmurnych w miesiącu: 17

Opady - zwiększona ilość opadów występuje zazwyczaj w drugiej połowie miesiąca. Najczęściej pada śnieg lub mżawka, rzadziej śnieg.

Temperatura - średnia dzienna temperatura wahają się w granicach: $-7 \div +5$ °C, minimalna temperatura wynosi: $-12 \div +1,0$

Wiatr - przeważające kierunki wiatrów: W, NW, SW, NE, N. W czasie burz wiatr dość silny, głównie z kierunków E.

Warunki oświetlenia – dzień o długości 9.30 min, nocą pełnia i IV kwadra Księżyca.

Wpływ terenu na prowadzenie działań:

Obszar stanowi teren stosunkowo trudno przejezdny ze względu na urozmaiconą rzeźbę, istotne przeszkody wodne (rzeki i jeziora), a także trudne do przebycia grunty torfowe.

(1) Warunki obserwacji optycznej i elektronicznej

W okresie działania widoczność będzie kształtowała się od umiarkowanej (2 do 4 km) do dobrej (>4 km), czasami do bardzo dobrej (ok. 10 km). Mogą wystąpić okresy słabej widoczności (1-2 km) - szczególnie w okresie opadów atmosferycznych, zachmurzenia oraz w czasie występowania mgieł (nawet < 1 km) zwłaszcza w godzinach porannych. Prawdopodobieństwo wystąpienia mgieł jest stosunkowo małe. Najczęściej pojawiać się ona może podczas godzin porannych, zwłaszcza w rejonie większych zbiorników wodnych, dolin rzecznych i obszarów podmokłych. W przypadku wystąpienia mgła będzie stopniowo zanikała w ciągu dnia.

Nierówny i zalesiony teren ogranicza obserwację. Warunki obserwacji naziemnej są utrudnione z uwagi na liczne pola zakryte za fałdami terenu, a także na fakt, iż teren - zwłaszcza w E części obszaru - jest zakryty lasami. Warunki obserwacji z powietrza ogranicza znaczna lesistość terenu (z wyjątkiem otwartego obszaru m. PODGAJE gdzie są one dobre). Widoczność w lasach wynosi 40 - 100 m. Możliwość obserwacji przeciętnie określa się na 2 - 4 km. Ponadto dogodne warunki obserwacji występują wzdłuż prostoliniowych odcinków dróg. Przeciętnie wynoszą one od 1 do 3 km. W terenach zabudowanych warunki widoczności wynoszą przeciętnie od 50 do kilkuset metrów.

(2) Możliwości prowadzenia ognia

Nierówny i zalesiony teren ogranicza prowadzenie ognia na wprost. Prowadzenie ognia na wprost uwarunkowane jest fizycznymi właściwościami przejrzystości powietrza, oraz wpływem takich czynników lokalnych, jak ukształtowanie i pokrycie terenu, obecność większych zbiorników wodnych, rodzaj podłoża, koncentracja ośrodków przemysłowych i dużych obszarów zabudowanych.

(3) Warunki maskowania

Teren jest dogodny do maskowania, oraz sprzyja działaniom opóźniającym i obronnym. Rozśrodkowanie i maskowanie wojsk jest utrudnione ze względu na rzeźbę terenu. Lasy zapewniają dobrą osłonę przed działaniem broni ABC, jednocześnie jednak lasy iglaste stwarzają istotne zagrożenie pożarowe.. Rzeźba terenu stwarza dogodne warunki do maskowania obserwacja ograniczona jest przez fałdy terenowe i rozległe lasy, które stanowią dobrą osłonę dla wojsk.

(4) Przeszkody terenowe

Teren wpływa niekorzystnie na przemarsz i manewr wojsk po bezdrożach i drogach gruntowych, co powoduje, że należy go uważać za bardziej korzystny dla prowadzenia działań obronnych niż zaczepnych.

Rozbudowana sieć wodna stanowi istotną przeszkodę w prowadzeniu działań. Istotą tych przeszkód są podmokłe, zabagnione doliny rzeczne pokryte torfami i glinami. Grunty w przewadze gliniaste i torfowe ograniczają przejezdność zwłaszcza w okresie wilgotnym i mokrym. Warunki prowadzenia prac ziemnych są dogodne jednak istotnym utrudnieniem jest płytkie zaleganie wód gruntowych.

Sieci transportowe posiadają znaczące punkty węzłowe stwarzające możliwość oddziaływania ze strony przeciwnika, również poprzez działania o charakterze dywersyjnym czy terrorystycznym. Szczególne utrudnienia wystąpią w zakresie utrzymania komunikacji w rejonach wyżynnych. Wynikają one będą ze znacznych opadów śniegu, oblodzenia, występujących mgieł, szadzi, co w połączeniu z formami ukształtowania terenu stanowić będzie bardzo duże utrudnienie komunikacyjne.

(5) Tereny kluczowe

Na obszarze operacji występuje szereg przeszkód utrudniających prowadzenie operacji i przemieszczanie wojsk.

Do najistotniejszych przeszkód na kierunku operacji należą obszary głównie oparte o przeszkody wodne. Należą do nich:

(a) rzeka BORA w połączeniu z terenami zurbanizowanymi szczególnie aglomeracji POZNAŃ

(b) rzeki NURZEC i BOBRZYCA w połączeniu z terenami zurbanizowanymi.

Istotnymi utrudnieniami są tereny zurbanizowane – jako węzły komunikacyjne, wzniesienia i fałdy terenowe wokół m. GLINKI oraz przeszkody wodne.

(6) Możliwości manewru

Sieć dróg kołowych jest wystarczająca do prowadzenia działań na obszarze zainteresowania. Ruch pojazdów mechanicznych możliwy jest tylko po istniejących drogach i niektórych trasach turystycznych. Przekraczalność na przełaj możliwa jest tylko dla oddziałów pieszych.

Elementy infrastruktury kolejowej mogą wpływać na prowadzenie działań stanowiąc przeszkody lub udogodnienia terenowe. Intensywność i wielkość opadów w okresie bezpośrednio związanym z terminem działań i poprzedzającym go, może spowodować znaczne zawilgocenie gruntu. W zależności od typu gruntu zalegającego na danym obszarze spowodować to może znaczne utrudnienia w przejeździe terenów.

Mosty są obiektami o bardzo dużym znaczeniu dla przeprowadzenia operacji. Ponieważ niektóre z nich stanowią główną przeszkodę stąd też ich zniszczenie czy uszkodzenie może spowodować zatrzymanie lub znaczne ograniczenie ruchu i szybkości przemieszczania. Naprawa uszkodzonych mostów będzie wymagała bardzo znaczącego zaangażowania sił i środków w ramach zabezpieczenia inżynierskiego. Duża ilość małych rzeczek wymaga wykorzystania sprzętu inżynierskiego (mosty towarzyszące).

OKREŚLENIE WPLYWU ŚRODOWISKA POLA WALKI NA DZIAŁANIA WOJSK

(1) Operacje lądowe

Ruch wojsk po drogach nie będzie ograniczany niekorzystnym wpływem warunków meteorologicznych. Natomiast przemieszczanie się po terenie (na przełaj) najprawdopodobniej będzie utrudnione ze względu na zwiększoną wilgotność gruntów.

W warunkach suchych przejeździe będzie dobra. Jediną uciążliwością, jaka może wystąpić są zakłócenia widoczności spowodowane zapyleniem powstałym przy intensywnej eksploatacji traktów (w przypadku gruntów glin lessowych).

Ukrycie ruchu wojsk w wyniku oddziaływania warunków atmosferycznych nie jest możliwe.

Komunikacja radiowa może być chwilowo zakłócana przez wyładowania atmosferyczne. Pogoda może mieć istotny wpływ na uzyskanie łączności (zwłaszcza radiowej). Jakość transmisji VHF i UHF jest uzależniona od ciśnienia atmosferycznego na danym obszarze, płynności rozkładu temperatury oraz wyładowań atmosferycznych. Linie łączności kablowej (szczególnie punkty węzłowe) mogą zostać uszkodzone w wyniku intensywnych opadów atmosferycznych. Niskie temperatury powietrza wpływają na żywotność i wytrzymałość baterii/ akumulatorów w sprzęcie łączności

Sprzęt optyczny może zostać uszkodzony przez opady atmosferyczne. Laserowe wskaźniki, czujniki światła i sprzęt wykorzystujący zakres promieniowania podczerwonego zmniejszają swoją efektywność i zasięg w okresie występowania opadów i mgły. Pogorszenie widoczności możliwe jest jedynie w czasie opadów atmosferycznych i burz.

Stan osobowy będzie narażony na niskie temperatury oraz wilgotne warunki pogodowe, dlatego należy zapewnić suchą odzież oraz warunki do jej suszenia. Szczególnie niebezpieczne jest połączenie oddziaływania szeregu niekorzystnych zjawisk atmosferycznych takich jak silny wiatr, opady atmosferyczne (duża wilgotność), niskie temperatury.

Prace inżynieryjne będą miały charakter umiarkowanie trudny i bardzo trudny głównie dla gruntów gliniastych i lessowych ze względu na wilgotne warunki. Grunty będą wykazywały dużą lepkość, a ponadto woda może gromadzić się w przygotowanych okopach. Na obszarach występowania gruntów piaszczystych warunki prowadzenia prac inżynieryjnych będą o wiele lepsze.

(2) Operacje powietrzne

Pogoda jest niekorzystna dla działań powietrznych, zwłaszcza działań na dużych wysokościach. Możliwe jest jedynie działanie lotnictwa wojsk lądowych (śmigłowców).

Loty śmigłowcem nie zawsze są możliwe ze względu na chwilowe niskie skupienie chmur. Jedynie przejaśnienia pomiędzy przelotnymi opadami deszczu umożliwiają loty śmigłowcem. W przypadku oddziaływania wysokich temperatur zobrazowania termalne oraz sprzęt laserowy może funkcjonować niewłaściwie, ponadto mogą wystąpić zakłócenia w radiokomunikacji. Przy niskim ciśnieniu atmosferycznym i znacznym zachmurzeniu warunki rozpoznania powietrznego stają się niekorzystne, chociaż widoczność pozioma powinna być od umiarkowanej do dobrej. W czasie opadów widoczność jak i obraz termalny oraz rozpoznanie obrazowe w zakresie widzialnym są chwilowo zakłócone.

WARIANTOWANIE ZAGROŻENIA, OKREŚLENIE MOŻLIWYCH SPOSOBÓW DZIAŁANIA PRZECIWNIKA

Ocena przeciwnika jest rezultatem wiedzy, jaką pozyskuje komórka rozpoznawcza w wyniku analizy sytuacji na polu walki i składu sił biorących udział w starciu zbrojnym. Aby właściwie ocenić przeciwnika trzeba dysponować identyfikatorem jego składu bojowego. Na podstawie struktury zawartej w identyfikatorze można ustalić przynależność organizacyjną poszczególnych jednostek. Natomiast dysponując wzorcem doktrynalnym można ustalić już rozpoznane elementy ugrupowania bojowego oraz określić domniemane położenie brakujących. Dysponując modelem sytuacji bojowej wojsk przeciwnika można określić charakter działań oraz stopień realizacji dotychczasowego celu. Natomiast ostateczny wybór dróg podejścia i korytarzy manewru umożliwia ocenę kierunku działania odwodów przeciwnika i ilości sił, jakie może on jeszcze wprowadzić do walki. Znając prawdopodobny potencjał bojowy nacierającego zgrupowania można również określić jego dalsze możliwości w zakresie realizacji zadania. Na poziomie taktycznym do najważniejszych elementów oceny przeciwnika należą:

- a. Aktualne położenie wojsk lądowych przeciwnika (strefa działań tyłowych, bezpośrednich, głębokich):
 - (1) Położenie jednostek zmechanizowanych i pancernych pierwszego rzutu,
 - (2) Rozmieszczenie odwodów ogólnowojskowych,
 - (3) Określenie położenia jednostek wsparcia ogniowego,
 - (4) Ustalenie rozmieszczenia systemu dowodzenia, łączności i rozpoznania,
 - (5) Położenie środków OP i OPL,
 - (6) Lokalizacja elementów i urządzeń logistycznych,
 - (7) Ugrupowanie jednostek ABC,
- b. Aktualne położenie i działanie lotnictwa wojsk lądowych i sił powietrznych:
 - (1) Rozmieszczenie lotnictwa wojsk lądowych i dotychczasowy charakter działania,
 - (2) Rozmieszczenie sił powietrznych i dotychczasowy charakter działania,
- c. Rodzaj działań taktycznych:
 - (1) Punkt ciężkości działań,
 - (2) Ugrupowanie bojowe (elementy),
 - (3) Stopień – etap realizacji dotychczasowego celu działania,

- (4) Otwarte skrzydła i luki w ugrupowaniu,
- d. Analiza możliwości przeciwnika:
 - (1) Ukompletowanie wojsk przeciwnika,
 - (2) Ilość sił i środków walki (potencjał bojowy),
 - (3) Ustalenie poziomu zaangażowania walczących (stan moralny),
 - (4) Możliwości wykorzystania odwodów,
 - (5) Przewidywany manewr (działania) celem poprawy położenia,
 - (6) Położenie elementów rozpoznania,
 - (7) Stan i możliwości systemu logistycznego,
 - (8) Poziom wyszkolenia i przygotowania do realizacji zadania,
- e. Przepuszczalna koncepcja dalszej walki przeciwnika.

Przedstawione powyżej elementy oceny przeciwnika wymagają wypełnienia treścią wyszczególnionych powyżej punktów. Poprawne rozwiązanie może stanowić poniższy przykład:

Aktualne położenie wojsk lądowych przeciwnika

- (1) Położenie jednostek zmechanizowanych i pancernych pierwszego rzutu 1KA w składzie (1,2,3 BZ, 4 BPanc, 5 BDSz) prowadzi operacje zaczepną w kierunku GUTOWO, KOTOWO do godz 12.00 osiągnął rubież / linie RYMSKO, KOROWO, GOLANY.
W pierwszym rzucie korpus posiada 1 BZ na lewym skrzydle, 2 BZ w centrum i 4 BPanc na prawym skrzydle.
- (2) Rozmieszczenie odwodów ogólnowojskowych
Odwód korpusu 3 BZ jest w trakcie przegrupowywania do nowego rejonu ześrodkowania, stwierdzono kolumny marszowe na drodze KOLONIA, BORKI. Każda z nacierających brygad utrzymuje odwód w sile do batalionu.
W rejonie rozmieszczenia BŁONIE, PYRY, MOSTKI pozostaje 5 BDSz
- (3) Określenie położenia jednostek wsparcia ogniowego
Walkę brygad pierwszego rzutu wspiera 1 BA. Artyleria lufowa prawdopodobnie ze stanowisk ogniowych w rejonie: KILNO, KUTOWO, DOBRE. Artyleria raketowa dotychczas stosowała minowanie narzutowe

jej stanowiska ogniowe stwierdzono w rejonie: BULEWO, KOSOWO, NUR.

- (4) Ustalenie rozmieszczenia systemu dowodzenia, łączności i rozpoznania

System dowodzenia korpusu rozwinięty jest w oparciu o miejscowości. Stwierdzono prawdopodobnie WSD korpusu w m. GOLANY oceniam, że SD może być rozwinięte w m. FALKI. Elementy rozpoznawcze przeciwnika wykazują dużą aktywność na kierunku: DOBOROW, CZYTE

- (5) Położenie środków OP i OPL

Oslonę plot-zapewniają bat. art. plot. 1 plot rozmieszczone prawdopodobnie w rejonie: HALINÓW, DĘBE i ULKI.

- (6) Lokalizacja elementów i urządzeń logistycznych

Logistyka 1K (1bzaop, 1 btransp, 1 bmed) rozwinęła wybrane elementy w miejscowościach JANÓW, KOLKI oraz prawdopodobnie ROSY

- (7) Ugrupowanie jednostek ABC

Nie stwierdzono obecności 1bchem, oceniam, że jest on w trakcie przemieszczania do nowego rejonu ześrodkowania. W dotychczasowych działaniach przeciwnik nie stosował środków ABC. Nie należy wykluczać użycia bojowych środków trujących: soman (GD), sarin (GB), iperyt (HD). Do przenoszenia mogą zostać wykorzystane głowice rakiet, pocisków samonaprowadzających i amunicja artyleryjska. W trakcie prowadzenia operacji liczyć się także należy z możliwością zastosowania broni biologicznej w postaci węglika, toksyny batuliny i dżumy. Prawdopodobnym jest również użycie wskazanych środków przez formacje wojsk specjalnego przeznaczenia i grupy terrorystyczne.

Aktualne położenie i działanie lotnictwa wojsk lądowych i sił powietrznych

- (1) Rozmieszczenie lotnictwa wojsk lądowych i dotychczasowy charakter działania:

Dotychczas działania korpusu wspierało lotnictwo wojsk lądowych 1 bśmb wykonując uderzenia w czasie wprowadzania do walki kolejnych batalionów oraz odpierając kontrataki. Stwierdzono wysunięte lądowisko śmigłowców w rejonie m. ANOPOL, prawdopodobnie część 1 bśmb.

- (2) Rozmieszczenie sił powietrznych i dotychczasowy charakter działania:

Siły powietrzne wspierające korpus realizowały zadania z zakresu izolacji pola walki i wsparcia bezpośredniego wykonując uderzenia na drugie rzuty-odwody, artylerię na SO. Brak danych o rozmieszczeniu jednostek sił powietrznych. Oceniam, że lotnictwo przeciwnika wykorzystuje lotniska w m. BERLIN, SZCZECIN, HAMBURG.

Rodzaj działań taktycznych

Oceniam, że przeciwnik kontynuuje operacje zaczepną w celu rozbicia zasadniczego zgrupowania uderzeniowego i uchwycenia przyczółków na rz. SAN

(1) Punkt ciężkości działań

Prawdopodobnie punkt ciężkości przeciwnik skupi na lewym skrzydle. Świadczy o tym zgrupowanie sił i aktywność elementów rozpoznania.

(2) Ugrupowanie bojowe (elementy)

Na podstawie zebranych faktów i ich oceny wnoszę, że aktualnie 1K jest ugrupowany w jeden rzut z dwoma odwodami – w pierwszym rzucie 1,2 BZ i 4 BPanc, w odwodzie 3 BZ i 5 BDSz.

(3) Stopień – etap realizacji dotychczasowego celu działania

Oceniam, że wskutek poniesienia znacznych strat natarcie przeciwnika słabnie, a na kierunku CZYTNE, NOCKI zostało zatrzymane. Największe powodzenie przeciwnik uzyskał na kierunku: WAKATOWO, NORKI. Ponieważ operacja lądowa rozpoczęła się w godzinach porannych, aktualnie przeciwnik jest w trakcie realizacji pierwszego etapu działań zaczepnych i nie wprowadził do walki odwodów.

(4) Otwarte skrzydła

Stwierdzono, że w ugrupowaniu przeciwnika pojawiło się otwarte prawe skrzydło będące efektem rozciągnięcia linii walki. Może to spowodować konieczność wprowadzenia wcześniejszego odwodu lub użycia części sił 5 BDSz do zamknięcia luki.

Analiza możliwości przeciwnika

(1) Ukompletowanie wojsk przeciwnika,

Na podstawie dostępnych danych stwierdzam, że poziom ukompletowania przeciwnika jest zróżnicowany. Brygady pierwszego rzutu utraciły do 30 % odwód do 7% zdolności bojowej.

(2) Ilość sił i środków walki (potencjał bojowy)

Przeprowadzone kalkulacje wskazują, że przeciwnika posiada zaangażowane w walce:

- a. cztery dywizjony artylerii lufowej,
- b. dwa dywizjony artylerii raketowej, cztery baterie ppanc,
- c. 6 batalionów zmechanizowanych
- d. 2 bataliony czołgów

(3)Ustalenie poziomu zaangażowania walczących (stan moralny)

Brak danych, z dostępnych ocen wynika, że morale i chęć walki są na wysokim poziomie

(4)Możliwości wykorzystania odwodów

Oceniam, że pierwszorzutowe brygady mają możliwość wprowadzenia do walki odwodów w sile do batalionu każda. Wprowadzenia do walki należy oczekiwać w godzinach południowych,

(5)Przewidywany manewr (działania) celem poprawy położenia

Aktualna sytuacja przeciwnika wymaga zamknięcia luki powstałej na prawym skrzydle. Należy oczekiwać, że przeciwnik będzie dążył do opanowania rubieży: KOTY, NOWE, BUDY skąd zabezpieczy wejście do walki odwodów brygadowych. Następnie dążył będzie prawdopodobnie do stworzenia warunków do wprowadzenia do walki odwodu korpusu poprzez zajęcie i utrzymanie rubieży: DALNOWO, KOLANKI.

(6)Położenie elementów rozpoznania

Przeprowadzona analiza wskazuje, że elementy rozpoznania przeciwnika działają zasadniczo na kierunkach natarcia brygad. Dodatkowo w rejonie m. GOCLA W stwierdzono działanie sił specjalnych.

(7)Stan i możliwości systemu logistycznego

Oceniam, że drogi dowozu i ewakuacji przeciwnika przebiegają w kierunku; OCHOTA, WESOŁA oraz rokada korpusna prawdopodobnie MURANÓW, MOKOTÓW.

(8)Poziom wyszkolenia przygotowania i do realizacji zadania

Oceniam, że poziom przygotowania przeciwnika do działań jest wysoki, tempo jak i sposób działania wskazują, że jednostki agresora przeszły stosowne treningi i ćwiczenia. Na podkreślenie zasługuje koordynacja z lotnictwem wojsk lądowych.

Przypuszczalna koncepcja dalszej walki przeciwnika

Prawdopodobnym celem dalszej operacji 1K będzie opanowanie do godzin południowych obiektów pośrednich: ALFA, BATORY i BURZA, skąd zostanie wprowadzona do walki odwodowa brygada (4 BZ) w kierunku WILINÓW, MŁOCINY z zadaniem we współdziałaniu z desantem opanowania do wieczora przyczółków na rz. SAN. Liczę się z możliwością wykorzystania sił desantu do batalionu ze składu 5 BDSz.

W okresie wprowadzania do walki odwodowej brygady należy oczekiwać znacznego zwiększenia oddziaływania lotnictwa, w tym i śmigłowców bojowych.

Nie można wykluczyć możliwości uderzenia po podejściu z głębi bez zajmowania rejonu wyjściowego odwodowej brygady w celu zamknięcia powstałej luki w ugrupowaniu.

PROGNOZA ZAGROŻENIA

Prognozowanie zagrożenia jest kreowaniem przyszłego zasadniczego wariantu działania przeciwnika. Na bazie zebranych informacji komórka rozpoznawcza tworzy kilka wariantów działania przeciwnika z uwzględnieniem jego możliwości bojowych i warunków środowiska, z których wybierany jest jeden określany mianem prognozy zagrożenia.

W działalności sztabowej przyjmuje się, że prognoza zagrożenia powinna ujmować:

- a. Cel działania
- b. Ogólny zamiar i przewidywany sposób wykonania zadania – (czas, siły, przestrzeń)
- c. Punkt ciężkości działań
- d. Ugrupowanie bojowe
- e. Dodatkowo do wariantu zasadniczego:
 - (1) Potencjał przeciwnika (ilość sił i środków w poszczególnych etapach walki)
 - (2) Silne i słabe strony działania przeciwnika
 - (3) Obiekty decydujące o wykonaniu zadania (HPT, HVT)
 - (4) Działanie wykraczające poza model doktrynalny

Przedstawione powyżej elementy prognozy zagrożenia wypełnione treścią wyszczególnionych powyżej punktów stanowią podstawowy zasób wiedzy do opracowania sposobu pokonania przeciwnika. Poprawne rozwiązanie może stanowić poniższy przykład:

Wariant 1 zasadniczy (ALFA)

a. **Cel działania przeciwnika**

Przewiduję, że celem działania przeciwnika będzie rozbięcie zgrupowania obronnego brygady i stworzenie warunków do uchwycenia przyczółków na WARCIE.

b. **Ogólny zamiar działania**

Oceniam, że 2 DZ siłami prowadzących natarcie oddziałów do wieczora 5 września uchwyci i utrzyma rubież: DOBRE, LEPSZE, GORSZE, skąd zabezpieczy wejście do walki głównego zgrupowania uderzeniowego 2K. Związki taktyczne 2 K po zajęciu rejonu ześrodkowania do godzin porannych 6 września odtworzą zdolność bojową.

Liczę się, że w godzinach rannych związki taktyczne przeciwnika w ugrupowaniu przedbojowym, opuszczą rejon ześrodkowania i przejdą do natarcia z marszu.

Prawdopodobny wariant działania przeciwnika w rejonie obrony brygady (sposób wykonania zadania) może być następujący:

Prawdopodobnie główne uderzenie siłami dwóch brygad przeciwnik wykona prawdopodobnie w kierunku: ZAKRZEW, MODLIN, każda z nacierających brygad może wydzielić do walki na pierwszej pozycji obrony do dwóch batalionów w pierwszym rzucie, pomocnicze uderzenie siłami brygady - prawdopodobnie trzema batalionami w pierwszym rzucie, przeciwnik może wykonać w kierunku: OSKAROWO, JĘDRZEJÓW. Oceniam, że pierwszorzutowymi batalionami przeciwnik opanuje obiekty: SOSNA, BUK i JAWOR, po czym wprowadzi do walki odwody. Liczę się z siłami do wzmocnionego batalionu, który dążył będzie do opanowania obiektu: WILGA skąd prawdopodobnie zabezpieczy wprowadzenie do walki odwodowej brygady.

Działanie lotnictwa wojsk lądowych i sił powietrznych

Oceniam, że natarcie sił głównych może wspierać lotnictwo wojsk lądowych wysiłkiem do dwóch eskadr śmigłowców bojowych w czasie walki na pierwszej pozycji obrony oraz jednej eskadry w czasie odpierania kontrataku.

Siły powietrzne mogą oddziaływać na brygadę wykonując uderzenia samolotami myśliwsko-bombowymi (2 - 4 samoloty), obiektami uderzeń będą prawdopodobnie: stanowiska ogniowe artylerii, stanowiska dowodzenia i węzły łączności

c. **Punkt ciężkości działań przeciwnika**

Przewiduję, że punkt ciężkości działań bojowych przeciwnik skupi prawdopodobnie w pierwszym etapie natarcia na kierunku: JANCZEW, KOTY, a następnie na kierunku: POGODA, NOWY POST.

d. Ugrupowanie bojowe

Przewidywane ugrupowanie bojowe przeciwnika może być następujące: 2 DZ jako główne zgrupowanie uderzeniowe, 4 BZ na lewym skrzydle zgrupowania nacierającego i 1 DZ realizująca zadania bojowe na prawym skrzydle, w odwodzie 1 BZ.

e. Ilość sił i środków, jaką przeciwnik może zaangażować do realizacji zadania

Liczę się, że w całym pasie obrony brygady przeciwnik może wykonać uderzenie siłami do 12-14 batalionów w tym 2-4 batalionów czołgów, do walki na pierwszej pozycji w rejonie obrony może wydzielić do 7 batalionów w tym 3 batalionów czołgów. Należy się liczyć, że posiadanymi siłami przeciwnika może osiągnąć tempo natarcia do 2 km/godz. czasie pokonywania pierwszej pozycji obrony, do 3-5 km/godz między pozycjami.

f. Silne i słabe strony działania przeciwnika

(1). Silne strony wariantu działania przeciwnika:

- (a) posiadanie silnego wsparcia lotniczego,
- (b) możliwość wyboru czasu i miejsca uderzenia,
- (c) duże możliwości w zakresie potęgowania natarcia i odpierania kontrataków,
- (d) sprzyjająca natarciu lokalizacja dróg dowozu zaopatrzenia i ewakuacji,

(2). Słabe strony:

- (a) prowadzenie natarcia w warunkach oddziaływania jednostek zbrojnego podziemia,
- (b) niska odporność systemów łączności na zakłócenia pracy środków radiowych,
- (c) obecność w pasie natarcia terenu otwartego, dogodnego do prowadzenia ognia na wprost,

g. Obiekty decydujące o wykonaniu zadania przez przeciwnika (cele wysokooplacalne i wysokowartościowe):

Na podstawie przeprowadzonej analizy oceniam, że do celów wysokoopłacalnych należy zaliczyć:

- stanowiska dowodzenia związków taktycznych: 12 DZ i 21 DZ,
- stanowiska dowodzenia oddziałów pierwszego rzutu: 211 i 212 pz,
- jednostki artylerii lufowej i raketowej w marszu na stanowiska ogniowe,
- obiekty logistyczne,

Do celów wysokowartościowych należy zaliczyć:

- (1) w czasie podejścia i rozwinięcia jednostek 21 DZ:
 - kolumny batalionów pierwszego rzutu,
 - artyleria na stanowiskach ogniowych,
 - most na rzece Ossownica w m. Makowiec Duży,
- (2) w czasie walki o utrzymanie przedniego skraju obrony:
 - drugie rzuty pułków i odwody specjalne przeciwnika,
 - system dowodzenia,

h. Prawdopodobne działanie przeciwnika wykraczające poza reguły /poza model doktrynalny

Należy się liczyć, że przeciwnik posiada możliwości do podjęcia działań zmierzających do zaskoczenia i przejęcia inicjatywy, w związku a tym przewiduję:

- a. wykonanie uderzenia wyprzedzającego natarcie sił głównych w celu związania walką batalionów pierwszego rzutu brygady i odkrycia systemu ognia brygady,
- b. uderzenie sił głównych 1 DZ w pas obrony i wyjście oddziałów wydzielonych na tyły brygady,
- c. użycie sił powietrznomanewrowych przeciwnika do związania walką odwodowych batalionów brygady i w ten sposób pozbawienie oddziału możliwości przeciwdziałania nacierającym pododdziałom przeciwnika.

Zaprezentowany wariant dotyczy pracy oficerów komórki rozpoznawczej. W działalności sztabowej (na poszczególnych odprawach) mogą być prezentowane jedynie wybrane, według wytycznych szefa sztabu klub dowódcy fragmenty poszczególnych punktów merytorycznych.

OPRACOWAŁ

mjr dypl. Grzegorz ROSŁAN

Temat 133**TEMAT 133: WARIANTY OBRONY BRYGADY**

Do wykonania postawionego zadania dowódca nakazał opracować dwa warianty użycia wojsk własnych. W proponowanych wariantach uwzględnić konieczność załamania natarcia przed linią FEBA oraz w ramach bronionej pierwszej pozycji na linii KONAR-2, a także siły i środki do zabezpieczenia wycofania części sił 6 BZ z pasa sił przesłaniania.

Zgodnie z powyższymi wytycznymi opracowano dwa warianty działania wojsk własnych.

Istotą wariantu pierwszego jest, silnym zgrupowaniem (trzech batalionów) w pierwszym rzucie, zatrzymać natarcie przeciwnika przed przednią linią obrony. W wypadku włamania się przeciwnika w głąb ugrupowania, zwrotem zaczepnym batalionu odwodowego, odtworzyć przednią linię obrony.

Walka w tym wariacie przebiegać będzie w trzech etapach:

W etapie pierwszym – 1 k z 413 bz zabezpiecza wyjście z walki części sił 6BZ na PL KONAR1. 1kzmot z 414bz z 2kOT blokuje manewr sił przeciwnika utrzymując mosty na rz. LIWIEC. Od PL WITKA walkę przejmują ubezpieczenia bojowe 412 bz i 413 bz wsparte ogniem artylerii.

W etapie drugim – obroną pierwszorzutowych batalionów dążyć do utrzymania przedniej linii obrony. W przypadku włamania przeciwnika w głąb ugrupowania 412 bz i 413 bz wiążą walką jego siły i dążą do zatrzymania na PL ŚWIST. 413 bz zabezpiecza wejście do walki odwodu brygady - 411 bcz z PL MŁOT, którego zadaniem będzie rozbicie przeciwnika w rejonie włamania, opanowanie obiektu PIES, przez co odtworzenie przedniej linii obrony.

W etapie trzecim – w przypadku nie utrzymania PL ŚWIST przejść do obrony na PL KONAR-2 gdzie ostatecznie zatrzymać natarcie przeciwnika.

Ugrupowanie bojowe

W I i II etapie w jeden rzut z odwodem:

w punkcie oporu OW nr 1: 1kzmot z 414bz z 2kpOT

pierwszy rzut: 412 bz⁽⁺⁾, 413 bz⁽⁻⁾, 414 bzmot⁽⁻⁾

odwód: 411 bcz⁽⁺⁾

W III etapie w jeden rzut z odwodem:

w węźle obrony: 1kzmot z 414bz z 2kpOT

pierwszy rzut: 412⁽⁺⁾ bz, 413 bz, 414 bzmot⁽⁻⁾

odwód: 413 bz

Rejon kluczowy obrony 2 km pld. Wielądki (ED 5703), Czaple (ED 5903), Czerwotka (ED 5900).

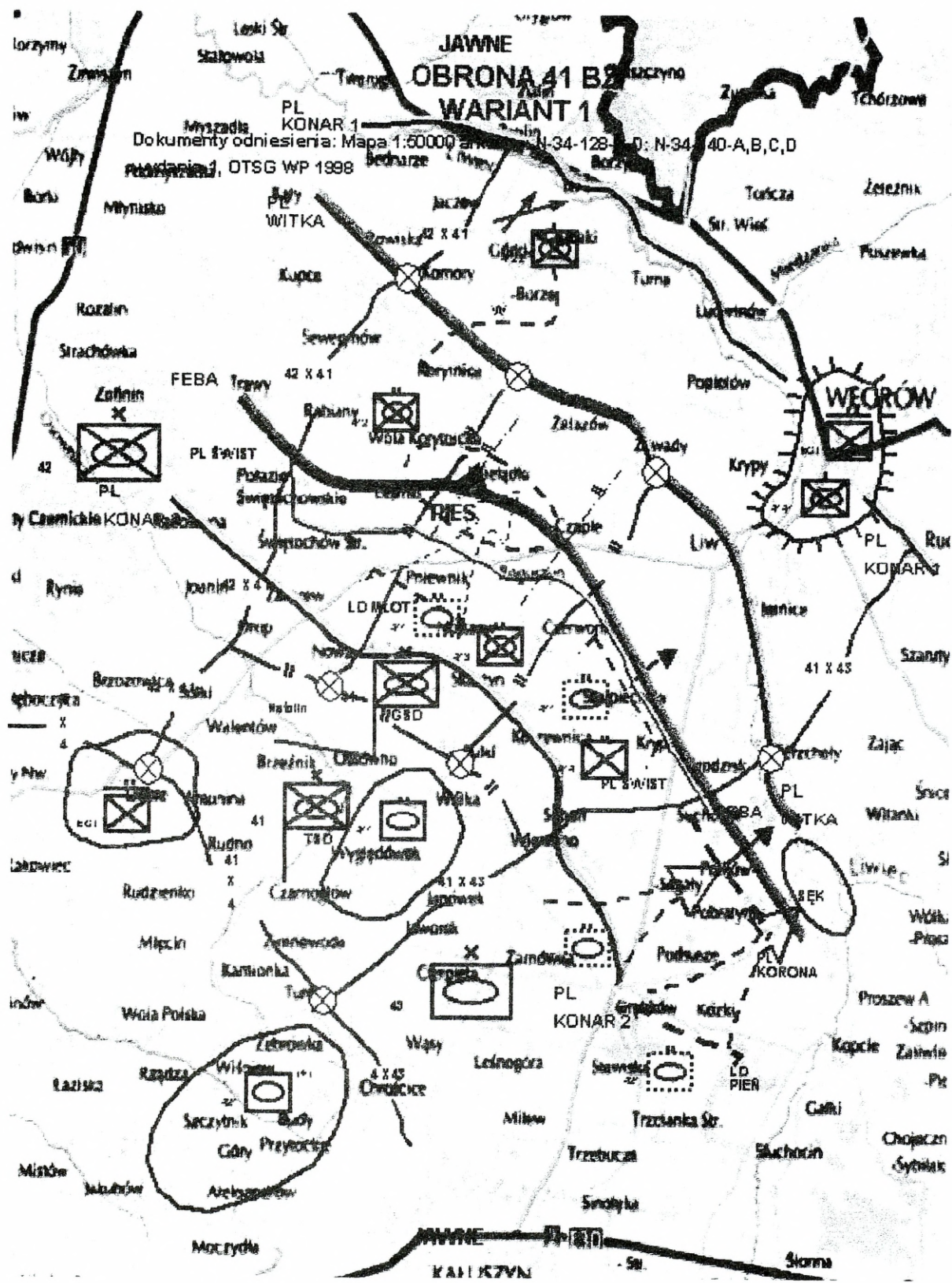
Wady i zalety wariantu pierwszego

Wady:

1. Niewielkie siły zaangażowane do walki od PL KONAR 1 do PL WITKA, co może spowodować słabszą osłonę przedniej linii obrony brygady.
2. Istnieje zagrożenie, że w trzecim etapie walki 413 bz nie zdąży na czas odtworzyć zdolności bojowej, wówczas dowódca brygady będzie posiadał w odwodzie tylko 1 kz.

Zalety:

1. Silny pierwszy rzut stwarzający warunki do zatrzymania natarcia przeciwnika przed przednią linią obrony.
2. Silny odwód w postaci bcz.
3. Planowane zmiany ugrupowania bojowego brygady zwiększą żywotność batalionów.

Rys. 1. Obrona 41 BZ – wariant 1

Istotą wariantu drugiego jest dezorganizacja i stopniowe hamowanie natarcia przeciwnika od PL KONAR 1. Obroną dwóch batalionów w pierwszym rzucie, zatrzymanie natarcia przeciwnika w ramach pierwszej pozycji. Odwodowym bcz bez kcz, ryglowanie przeciwnika włamującego się w głąb ugrupowania obronnego przez co stworzenie warunku do wykonania zwrotu zaczepnego przez przełożonego.

Walka w tym wariantcie przebiegać będzie w trzech etapach:

W etapie pierwszym – działaniem 414 bzmot i kOT dezorganizować i stopniowo hamować natarcie przeciwnika od PL KONAR 1, dążąc do kanalizowania jego ruchu w centrum ugrupowania obronnego 41 BZ.

W etapie drugim – **Obroną dwóch batalionów w pierwszym rzucie, na lewym skrzydle 412 bz z kcz/411 bcz oraz 413 bz na prawym skrzydle, dążyć do zatrzymania natarcia przeciwnika w ramach pierwszej pozycji.**

W etapie trzecim – Odwodowym bcz bez kcz, ryglować przeciwnika włamującego się w głąb ugrupowania obronnego przez co stworzyć warunek do wykonania zwrotu zaczepnego przez przełożonego.

Ugrupowanie:

W I i II etapie w jeden rzut z odwodem:
pozycja przednia 414 bzmot i kOT

pierwszy rzut: 412 bz z kcz/411 bcz oraz 413 bz

odwód: 411 bcz bez kcz

W III etapie w jeden rzut z odwodem:

pierwszy rzut: kOT 412 bz z kcz/411 bcz oraz 413 bz

odwód: 414 bzmot

Rejon kluczowy obrony w centrum ugrupowania

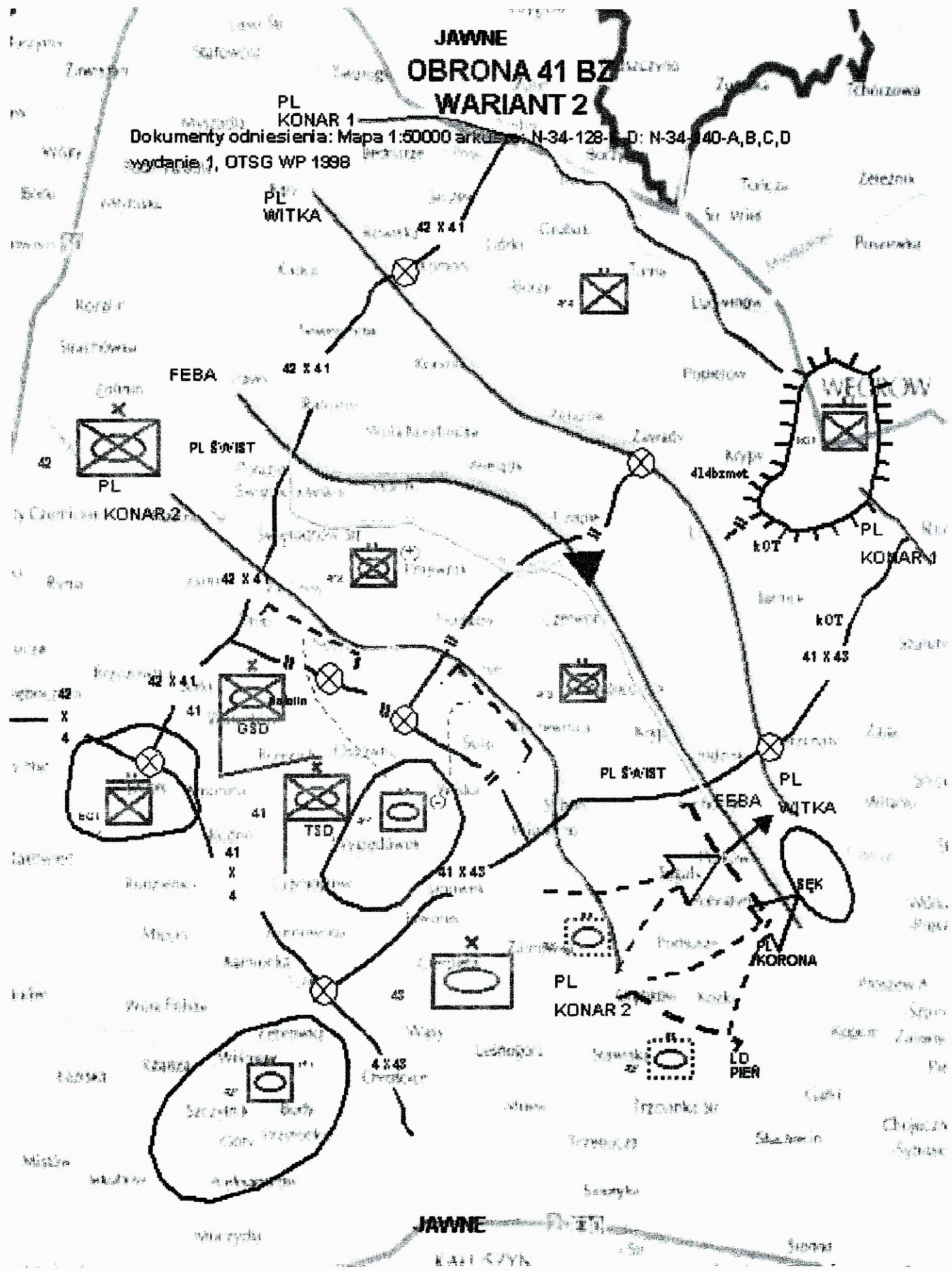
Wady i zalety wariantu drugiego

Wady:

1. Duże rejony obrony pierwszorzutowych batalionów.
2. Słabszy odwód (bcz bez kcz).

Zalety:

1. Wariant umożliwia podjęcie w miarę skutecznej walki z przeciwnikiem już od PL KONAR 1.
2. W lepszym stopniu zapewnia zerwanie kontaktu bojowego z przeciwnikiem przez 6 BZ wycofującą się z pasa sił przesłaniania.
3. Dobra osłona przedniej linii obrony.

Rys. 2. Obrona 41 BZ – wariant 2

I. KALKULACJE – WARIANT I

pozycja przednia

WISLANDIA				ŻMUDLANDIA					
Jednostka	41 BZ	Potencjał	Stosunek ilościowy		Stosunek jakościowy		Potencjał	Jednostka	
Rodzaj									Rodzaj
	1	10,4	1	4,00	1	4,00	41,6	4	
	0	0	1		1		85,8	3	
		6,5					0	0	
	1	6,5					0	0	
	1	23,4	1	7	1	5,44	127,4	7	

PLO

WISLANDIA				ŻMUDLANDIA					
Jednostka	41 BZ	Potencjał	Stosunek ilościowy		Stosunek jakościowy		Potencjał	Jednostka	
Rodzaj									Rodzaj
	6	62,4	1	1,50	1	1,50	93,6	9	
	0	0	1		1		114,4	4	
	3	19,5	1	-			0	0	
	0	0	1				0	0	
	6	81,9	1	2,166667	1	2,54	208	13	

w głębi

WISLANDIA				ŻMUDLANDIA					
Jednostka	41 BZ	Potencjał	Stosunek ilościowy		Stosunek jakościowy		Potencjał	Jednostka	
Rodzaj									Rodzaj
	0	0	1		1		31,2	3	
	3	85,8	1	-	1	0,333333	28,6		
	0	0					0	0	
	0	0					0	0	
	3	85,8	1	1	1	0,70	59,8	3	

II. KALKULACJE – WARIANT II

pozycja przednia

WISLANDIA				ŻMUDLANDIA					
Jednostka	41 BZ	Potencjał	Stosunek ilościowy		Stosunek jakościowy		Potencjał		Jednostka
Rodzaj									Rodzaj
	0	0	1		1		41,6	4	
	0	0	1		1		85,8	3	
	1	6,5					0	0	
	1	6,5					0	0	
	0	13	1		1	9,80	127,4	7	

PLO

WISLANDIA				ŻMUDLANDIA					
Jednostka	41 BZ	Potencjał	Stosunek ilościowy		Stosunek jakościowy		Potencjał		Jednostka
Rodzaj									Rodzaj
	6	62,4	1	1,50	1	1,50	93,6	9	
	1	28,6	1	4,0	1	4	114,4	4	
	0	0					0	0	
	0	0					0	0	
	7	91	1	1,857143	1	2,29	208	13	

w głębi

WISLANDIA				ŻMUDLANDIA					
Jednostka	41 BZ	Potencjał	Stosunek ilościowy		Stosunek jakościowy		Potencjał		Jednostka
Rodzaj									Rodzaj
	0	0	1		1		31,2	3	
	2	57,2	1	-	1	0,5	28,6		
	0	0					0	0	
	0	0					0	0	
	2	57,2	1	1,5	1	1,05	59,8	3	

OPRACOWAŁ
ppłk dr Marek KUBIŃSKI

Temat 135**TEMAT 135: WARIANTY DZIAŁANIA PRZECIWNIKA I KONCEPCJE PROWADZENIA ROZPOZNANIA****CELE:**

1. Uczyć prawidłowego rozwiązywania problemów związanych z pozyskiwaniem informacji rozpoznawczych w natarciu.
2. Doskonalić umiejętność właściwego wykorzystania sił i środków rozpoznania w operacji obronnej.
3. Rozwijać umiejętność prezentowania i uzasadniania przyjętych rozwiązań.

ZAGADNIENIA:

1. Prognoza zagrożenia, określenie możliwych sposobów działania przeciwnika.
2. Ustalenie celu działań rozpoznawczych i zakresu zadań.
3. Opracowanie koncepcji rozpoznania.
 - a. Ustalenie wykonawców zadań rozpoznawczych, ocena ich możliwości bojowych.
 - b. Podział strefy odpowiedzialności rozpoznawczej pomiędzy wykonawców zadań, wybór rubieży rozwinięcia i kierunków działania niektórych elementów systemu rozpoznania, określenie priorytetów i terminów wykonania zadań.
 - c. Ustalenie zasadniczych problemów zabezpieczenia bojowego i logistycznego działań rozpoznawczych w natarciu brygady.

FORMA: zajęcia grupowe.

CZAS: 2 godziny lekcyjne

WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNO-METODYCZNE:

1. Oficerowie na zajęciach występują w składzie sekcji rozpoznania brygady. Efekttem zajęć powinno być opracowanie planu rozpoznania brygady. Przewodzący zajęcia ustala metodą grupową przebieg – metodologie

postępowania a następnie wyznaczając kolejnych studentów do realizacji poszczególnych zagadnień kontroluje poprawność prezentowanych rozwiązań.

2. Na 5-7 dni przed zajęciami, należy przeprowadzić z grupą szkoleniową instruktaż, określając zakres rozpatrywanej w czasie zajęć problematyki oraz sposób przygotowania się studentów.
3. Studenci pobierają i wykorzystują w przygotowaniu się do zajęć:
 - a. założenie taktyczne wraz z załącznikami, w tym sytuację rozpoznawczą i WE,
 - b. położenie wojsk (załącznik do założenia - mapa),
 - c. Rozkaz operacyjny wraz z aneksami,
4. W czasie zajęć studenci występują w roli oficerów sekcji rozpoznania, powinni w związku z tym przygotować:
 - a. Podział strefy rozpoznania brygady,
 - b. Zestawienie sił i środków rozpoznania,
 - c. Wariant (warianty) działania wojsk własnych,
 - d. Zadania rozpoznania,
 - e. W roli dowódcy „zasadnicze potrzeby informacyjne dowódcy”, w roli kierownika centrum rozpoznania priorytetowe potrzeby rozpoznawcze dowódcy,
 - f. Priorytety informacyjne dowódcy w poszczególnych etapach walki,
 - g. Koncepcję zabezpieczenia logistycznego, bojowego i sposób uzupełniania strat,
4. Przystudiować literaturę przedmiotu w zakresie rozpatrywanej problematyki.
5. Do wykorzystania w czasie zajęć na sali rozwieszono i przygotowane do pracy:
 - a. Mapa sytuacyjna, z położeniem wojsk przeciwnika,
 - b. Mapa z planem operacji, w tym otrzymane zadanie,
 - c. Prognoza zagrożenia,
 - d. Plan operacji (wariant działania),

6. Nauczyciel akademicki po przedstawieniu rozwiązania przez wyznaczonego studenta występującego w roli oficera komórki rozpoznania, wyzwała dyskusję a zamykając ją dokonuje podsumowania.
7. Przygotowanie studentów ukierunkować na zagadnienia 2 i 3 podkreślając ich znaczenie w toku opracowania koncepcji rozpoznania.
8. Studenci, przedstawiają przygotowane w czasie nauki własnej, rozwiązania natomiast zasadnicze problemy rozwiązują pod kierunkiem nauczyciela akademickiego w czasie zajęć.

ROZWIĄZANIE METODYCZNE

KONCEPCJA DZIAŁAŃ ROZPOZNAWCZYCH

Koncepcja stanowi przemyślany sposób działania (ogólny zarys realizacji), wykonania zadań rozpoznawczych. Jest to pomysł na rozwiązanie powstałego problemu w przypadku rozpoznania dopełnienie posiadanego zbioru danych o potencjalnym zagrożeniu. Koncepcja jest, zatem projektem organizacyjnym wykorzystania sił rozpoznawczych w zaistniałej sytuacji operacyjno-taktycznej. Powstaje w wyniku uwzględnienia szeregu czynników w tym szczególnie potrzeb informacyjnych i możliwości rozpoznawczych. Może być wyrażona w sposób opisowy lub graficzny poparta niezbędnymi kalkulacjami czasowo-przestrzennymi uzasadniającymi przyjęte rozwiązania szczegółowe. Koncepcja jest określonym pomysłem do realizacji w ramach istniejących warunków organizacyjnych. Powstaje jako efekt twórczego myślenia w poszukiwaniu rozwiązania sytuacji decyzyjnej, stanowiąc obmyślony sposób realizacji. Treść koncepcji stanowi podstawę do koordynacji wszelkich działań rozpoznawczych oraz uzgodnień wewnątrz sztabu w zakresie zdobywania i wymiany informacji. Koncepcja rozpoznania, zatem to ogólny zarys użycia potencjału rozpoznawczego celem zorganizowania systemu rozpoznania. Postrzegając koncepcję rozpoznania przez pryzmat pracy sztabowej można wskazać, że powstaje ona w wyniku:

- analizy treści dokumentów dowodzenia (rozkaz operacyjny, aneks, komunikat rozpoznawczy),
- oceny sił i środków rozpoznania,
- analizy zasadniczych potrzeby informacyjnych oraz określeniu priorytetowych potrzeb rozpoznawczych,

- prognozy zagrożenia.

Analizując aneks „ROZPOZNANIE” kierownik komórki rozpoznawczej poznaje, jakie zadania rozpoznawcze oraz gdzie i w jakich terminach będą wykonywane siłami przełożonego i sąsiadów na korzyść wojsk własnych. Aneks wskazuje także, jakie zadania oraz gdzie i w jakim czasie należy wykonać własnymi siłami na korzyść przełożonego. Mogą one dotyczyć rejonów szczególnego zainteresowania umiejscowionych w przydzielonej strefie odpowiedzialności rozpoznawczej lub dozoru luk oraz skrzydeł. Z punktu widzenia przygotowania koncepcji ważne jest także poznanie, jakie wzmocnienie lub wsparcie informacyjne przewiduje przełożony w czasie realizacji zadań rozpoznawczych. Ustalenie formy tego wzmocnienia, czasu dysponowania oraz terminu i miejsca przyjęcia sił i środków rozpoznania do swojej dyspozycji. Często zdarza się, że przełożony przewiduje wykorzystanie na korzyść oddziału śmigłowców rozpoznawczych albo podporządkowanie w toku działań elementów rozpoznawczych jednostek, które już prowadzą rozpoznanie lub pozostają na tyłach przeciwnika (np.: elementy rozpoznania sił OT, patrole rozpoznawcze sąsiadów).

W treści aneksu znajdują się również dane stanowiące ustalenia organizacyjne, jak czas gotowości do rozpoznania, strefy rozpoznania, priorytety informacyjne. Jednocześnie kierownik komórki rozpoznawczej poprzez aneks poznaje zadania rozpoznawcze, które będą realizowane przez rodzaje wojsk. Aneks umożliwia również określenie strefy rozpoznania i na tej podstawie ustalenie rejonu odpowiedzialności rozpoznawczej i rejonu zainteresowania. Na podstawie podziału stref rozpoznania kierownik komórki rozpoznawczej ustala, z kim, w jakich etapach walki należy zapewnić wymianę informacji.

Cennym uzupełnieniem aneksu jest apendyks dotyczący prognozy zagrożenia. Jego treść umożliwia podjęcie pracy nad prognozą zagrożenia i w ten sposób stanowi również istotny element w przygotowaniu koncepcji działań rozpoznawczych. Dodatkowym źródłem informacji umożliwiającym realizację zadań jest apendyks „Pogoda i teren”. Jego treść pozwala na wybranie punktów i rejonów warunkujących zasięg rozpoznania wzrokowego oraz elektronicznego. Pozwala także na wybór i celowe wykorzystanie dróg manewru elementów rozpoznawczych oraz rejonów bezpieczeństwa.

Rys. Zasadnicze czynniki wpływające na koncepcję działań rozpoznawczych

OCENA SIŁ I ŚRODKÓW ROZPOZNANIA

Celem prowadzonej oceny sytuacji a w tym również oceny sił i środków jest uzyskanie szeregu istotnych zbiorów danych dotyczących jednostek rozpoznawczych, jakie będą realizowały otrzymane zadania. Wydaje się, że najbardziej istotne jest ustalenie rozmieszczenia i możliwości oraz aktualnie realizowanych zadań przez jednostki rozpoznawcze. Następnie ustalenie rejonów rozmieszczenia i działania elementów lub pododdziałów rozpoznawczych przydzielonych na czas realizacji otrzymanego zadania. Ważne wydaje się także poznanie i zrozumienie zadań wykonywanych siłami przełożonego na korzyść naszego systemu rozpoznania. Zgromadzenie całego spektrum informacji w fazie ustalenia położenia stanowi początek kompletowania danych wyjściowych do budowy koncepcji działań rozpoznawczych. Na podstawie szeregu obserwacji można wnioskować, że do podstawowych danych należy zaliczyć:

- a. możliwości podległych pododdziałów rozpoznawczych;
- b. zdolność do działań rozpoznawczych w pododdziałach poszczególnych rodzajów wojsk;
- c. wpływ warunków środowiska i sytuacji taktycznej na realizację zadań rozpoznawczych;
- d. priorytety pozyskiwania informacji,
- e. czas gotowości systemu rozpoznania;

Przygotowanie koncepcji rozpoznania realizowane jest od momentu zapoczątkowania procesu dowodzenia – otrzymania zadania rozpoznawczego. Modyfikacja koncepcji ma miejsce w trakcie realizacji kolejnych faz i etapów procesu dowodzenia, bowiem każda zmiana ugrupowania bojowego oddziału (wariant działania) lub zmiana prognozy zagrożenia powoduje korekty w koncepcji rozpoznania.

Zasadnicze potrzeby informacyjne dowódcy (CCIR Critical Commander's Information Requirements) formułowane są w obszarach tematycznych komórek funkcjonalnych stanowiska dowodzenia jako problemy specyfikowane w formie pytań poszerzających wiedzę dowódcy (niwelujący obszar niewiedzy). W stosunku do komórki rozpoznawczej obejmują one informacje odnośnie położenia przeciwnika, jego składu bojowego, możliwości i przewidywanego zamiaru działania. Na podstawie posiadanej wiedzy o przeciwniku kierownik komórki rozpoznawczej określa priorytetowe potrzeby rozpoznawcze (PIR's – Priority Intelligence Requirements). Wskazują one obszary tematyczne, które wymagają uzupełnienia wiadomościami pozyskanymi od własnych elementów rozpoznawczych lub sąsiadów oraz przełożonego. Generalnie można stwierdzić, że priorytetowe potrzeby rozpoznawcze zawierają wymagania, względem, których dowódca narzuca pierwszeństwo pozyskania na potrzeby procesu decyzyjnego.

Priorytety informacyjne dowódcy ulegają zmianie w poszczególnych etapach walki. Każdy element ugrupowania bojowego ma do spełnienia specyficzną funkcję - zadanie na polu walki, stąd wynika jego rola i miejsce w ugrupowaniu. W celu sprawnej realizacji otrzymanych zadań każdy element wymaga odmiennych informacji. Jednostki wsparcia ogniowego są zainteresowane informacjami dotyczącymi położenia stanowisk ogniowych artylerii przeciwnika. Pododdziały zmechanizowane i pancerne skupiają swą uwagę na ruchu i manewrze nacierających formacji. Konsekwencją tak dużego zapotrzebowania na informacje jest konieczność ich selektywnego przesyłania według ustalonego przez dowódcę porządku i kolejności. Należy nadmienić, że również sam dowódca jest zainteresowany różnym zbiorem informacji z zakresu zagrożenia w rejonie działania (np.: obrony oddziału). Stąd należy wnioskować, że gdy pierwszy rzut przeciwnika zostanie zaangażowany w walce potrzeby informacyjne dowódcy dotyczyć będą możliwości przeciwnika w zakresie potęgowania uderzenia lub wzmocnienia kierunków natarcia jednostkami pozostającymi dotychczas w odwodzie.

PROGNOZA ZAGROŻENIA JAKO DETERMINANT KONCEPCJI ROZPOZNANIA

Ocena przeciwnika pozwala kierownikowi sekcji rozpoznania ustalić prawdopodobne możliwości jego dalszego działania. Na podstawie wybranych parametrów dotyczących sposobu rozegrania walki, posiadanych sił i środków a także taktyki można określić prognozę zagrożenia. W dalszej kolejności znając prawdopodobny sposób realizacji zadania przez wojska przeciwnika można określić architekturę systemu rozpoznania. Prognoza zagrożenia jest podwaliną dla kierownik komórki rozpoznania do planowania użycia elementów rozpoznania na potrzeby sytuacji. W tym celu dokonuje wstępnego podziału strefy rozpoznania (dalszy podział szczegółowy nastąpi po poznaniu wariantów działania wojsk własnych) wyznaczając rejony szczególnego zainteresowania i punkty zainteresowania umożliwiające potwierdzenie opracowanego wariantu działania przez przeciwnika. Również na podstawie opracowanego wariantu zagrożenia można dokonać wstępnego wyboru rubieży rozwinięcia i kierunków działania elementów rozpoznania osobowego. W tym okresie pracy bardzo istotnym etapem jest ustalenie czasu podjęcia lub wznowienia działań przez przeciwnika.

Bazując na oleacie zdarzeń odzwierciedlającej manewr wojsk przeciwnika i zmiany w jego ugrupowaniu w czasie i przestrzeni pola walki kierownik sekcji rozpoznania określa, kiedy i gdzie powinny się przemieścić elementy rozpoznawcze, aby pozyskiwane informacje mogły być wykorzystane w procesie dowodzenia. Przewidywane kierunki działania przeciwnika (na podstawie oleaty dróg podejścia i korytarzy manewru) stanowią przesłankę do określenia ilości koniecznych do zapewnienia ciągłości rozpoznania elementów. W przypadku stwierdzenia niemożliwości dozoru ugrupowania bojowego przeciwnika, należy się zwrócić do dowódcy z prośbą o wydzielenie nieetatowych elementów rozpoznawczych lub wnioskować do przełożonego o zapewnienie napływu informacji z rejonów i obszarów nie objętych rozpoznaniem. Czas działania przeciwnika, jego tempo i możliwości manewrowe umożliwiają określenie, kiedy i jakie elementy rozpoznania muszą zostać złuzowane i zamienione, aby nie utraciły zdolności do działania lub, jakie systemy rozpoznawcze należy wykorzystać, aby potwierdzić pozyskiwane informacje. Z przedstawionych założeń wynika, że w ramach koncepcji budowane są także filary synchronizacji działań rozpoznawczych.

Jedną z ważniejszych czynności, w aspekcie koncepcji rozpoznania realizowanych na stanowisku dowodzenia oddziału podczas planowania jest wypracowanie (najczęściej kilku) wariantów działania. Każdy z wariantów składa się z części graficznej i pisemnej

wyjaśniającej istotę sposobu wykonania zadania oraz przedstawiającej informacje, których nie można przedstawić graficznie. Elementy składowe wariantu działania wywierają szczególne znaczenie na przygotowanie koncepcji rozpoznania. Powodują, że należy uwzględnić podział rejonu działania brygady (na poszczególne bataliony lub zgrupowania) w modelowanej koncepcji w tym linie rozgraniczenia i rozmieszczenie systemu dowodzenia. Na podstawie analizy każdego wariantu działania można określić:

- elementy rozpoznawcze tworzone doraźnie przez bataliony w kolejnych etapach walki w danym wariantcie działania;
- podział przydzielonych specjalistycznych formacji rozpoznawczych (ich rozmieszczenie w rejonach zajmowanych przez bataliony np.: elementy rozpoznania elektronicznego, działań psychologicznych);
- elementy ugrupowania bojowego priorytetowe pod względem informacyjnym (kierunki i rejon, z których napływ informacji zapewni wykonanie zadań);
- czas realizacji zadań rozpoznawczych.

Przedstawione fakty wskazują na ścisły związek wariantów działania (walki) z koncepcją działań rozpoznawczych i prognozą zagrożenia.

Koncepcja jest odzwierciedleniem projektu wykorzystania potencjału rozpoznawczego stąd też zasadniczo powinna ujmować następujące problemy:

1. Cel działań i zakres zadań rozpoznawczych.
2. Potencjał rozpoznawczy i jego możliwości w zakresie pozyskiwania danych
3. Wykonawców zadań rozpoznawczych i terminów wykonania zadań.

Uzasadnienie takiego układu koncepcji stanowią reguły sprawnego działania (teoria organizacji). Na początku każdego działania celowego, a więc przemyślanego należy określić zakładany efekt – czyli udzielić odpowiedzi na pytanie po co to robię? Następnie, co trzeba wykonać aby cel osiągnąć, a więc w aspekcie rozpoznania jakie zadania należy wykonać? Wreszcie zwartościować posiadane siły i określić zadania, które mogą wykonać samodzielnie – siłami etatowej jednostki rozpoznawczej oraz wymagające zaangażowania rozpoznania specjalistycznego (rodzajów wojsk) lub sił przełożonego.

Ogólnym celem działań rozpoznawczych jest zdobycie danych umożliwiających określenie prawdopodobnego zamiaru działania przeciwnika. W ramach celów szczegółowych można wskazać na konieczność potwierdzenie rozmieszczenia jednostek wsparcia ogniowego, ustalenia położenia systemu dowodzenia, miejsc rozwinięcia urządzeń logistycznych.

Podział zadań rozpoznawczych powinien uwzględniać zadania wykonywane do czasu podjęcia walki i w toku jej trwania. Tak, więc zespół rozpoznania powinien określić, jakie informacje należy uzyskać w okresie planowania działań i przemieszczania wojsk oddziału do rejonu obrony, a jakie i kiedy w czasie prowadzenia walki obronnej. Oczywistym jest fakt, że w czasie planowania organiczne elementy rozpoznawcze nie będą jeszcze w stanie przekazywać stosownych informacji z powodów organizacyjnych¹ stąd należy korzystać z tzw. zewnętrznych źródeł informacji (przełożonych, sąsiedzi, wojska będące w styczności z przeciwnikiem).

Każdorazowo sytuacja operacyjno-taktyczna determinowała będzie strukturę zadań rozpoznawczych. Nie można, bowiem wykluczyć sytuacji, gdy nacierający do tej pory oddział otrzyma zadanie przejścia do obrony celem odparcia zwrotu zaczepnego przeciwnika. W tej sytuacji struktura zadań dotyczyć będzie pozyskiwania informacji o kierunku i ugrupowaniu bojowym zgrupowania uderzeniowego przeciwnika. Należy podkreślić, że ustalenie wykonawców zadań rozpoznawczych ma na celu wyłonienie tych, które mogą służyć w poszczególnych etapach walki zabezpieczeniu priorytetowych potrzeb rozpoznawczych.

Podziału zadań rozpoznawczych można dokonać według obiektów jak również według rejonów działania. W pierwszym przypadku następuje podział sił i środków rozpoznania na poszczególne obiekty przeciwnika (np.: 1PR do rozpoznania stanowisk ogniowych artylerii, 2 PR rozpoznaje i śledzi przemieszczenie stanowiska dowodzenia). Dokonując podziału według rejonów należy wyznaczyć stosowny fragment strefy rozpoznania dla celowo utworzonych elementów rozpoznawczych (np.: 1PR działa rejonie: A; B; C, wykrywając i rozpoznając wszystkie obiekty przeciwnika, jakie zostaną tam rozmieszczone lub będą się przemieszczały). Jak wskazuje praktyka pracy sztabowych komórek rozpoznawczych ustalenie zadań dla podległych elementów rozpoznawczych może być realizowane według układu:

- a) zadania dla etatowych elementów rozpoznawczych,
- b) zadania dla rozpoznania rodzajów wojsk
- c) zadania dla nieetatowych sił i środków rozpoznania
- d) zadania dla przydzielonych elementów rozpoznania np.: powietrznego, elektronicznego,
- e) zadania dodatkowe dla odwodu rozpoznania.

¹ W czasie, gdy oddział otrzymuje nowe zadanie jego etatowe elementy rozpoznawcze realizują dotychczasowe zadanie lub pozostają w rejonie ześrodkowania w gotowości do działania.

Rozpatrując problematykę zakresu zadań należy analizować ją w kontekście terminowości i wiarygodności oraz możliwości poszczególnych elementów rozpoznawczych do pozyskiwania informacji o przeciwniku.

Treść koncepcji działań rozpoznawczych może obejmować następujące elementy:

1. Celem rozpoznania jest określenie prawdopodobnego czasu i sposobu uderzenia przeciwnika w rejon obrony brygady.
2. Dla podstawowych zadań w ramach realizacji założonego celu należy:
 - a. do czasu zorganizowania obrony ustalić;
 - (1) skład zgrupowania uderzeniowego przeciwnika, czas i miejsce uderzenia,
 - (2) ugrupowanie bojowe,
 - (3) poziom gotowości do wykonania uderzenia,
 - (4) rozmieszczenie SD,
 - (5) rozmieszczenie stanowisk ogniowych artylerii,
 - b. w toku prowadzenia obrony należy:
 - (1) określić rubieże rozwinięcia odwodów do walki i kierunki ich działania,
 - (2) ustalić kierunki przemieszczania sił i środków przeciwnika,
 - (3) śledzić przemieszczenie artylerii przeciwnika,
 - (4) monitorować przemieszczenie stanowisk dowodzenia,
3. Powyższe zadania można realizować następująco:
 - a. siłami kompanii rozpoznawczej - ustalić;
 - rubieże rozwinięcia jednostek przeciwnika do walki,
 - rozmieszczenie stanowisk ogniowych artylerii wsparcia ogólnego,
 - kierunki przemieszczania odwodów przeciwnika,
 - okresowo śledzić przemieszczanie stanowisk dowodzenia;
 - b. rozpoznaniem batalionów pierwszego rzutu ustalić;
 - główny kierunek uderzenia,
 - śledzić przemieszczenie artylerii wsparcia bezpośredniego przeciwnika,
 - określić rozmieszczenie posterunków obserwacyjnych,
 - ustalić kierunki i rubieże wprowadzenia do walki odwodów przeciwnika.
 - c. rozpoznanie rodzajów wojsk wykorzystać następująco:
 - rozpoznanie inżynieryjnym zapewnić ustalenie charakteru przedsięwzięć inżynieryjnych realizowanych przez przeciwnika, czasu i miejsca wykonywania przejść w zaporach inżynieryjnych

- rozpoznanie skażeń wykorzystać do monitorowania sytuacji w rejonie obrony brygady oraz rozpoznania i oznaczenia granic stref rejonów skażonych, ustalenia kierunków i dróg ich obejścia.
- rozpoznaniem artyleryjskim określić rozmieszczenie systemu wsparcia ogniowego przeciwnika, wykryć jego posterunki obserwacyjne i stacje radiolokacyjne.

d. odwód rozpoznania utrzymywać w składzie jednego plutonu rozpoznania;

Na podstawie przygotowanej koncepcji kierownik komórki rozpoznania określa potrzeby informacyjne. W związku z tym może skierować zapotrzebowanie na wiadomości o przeciwniku z rejonu zainteresowania oraz rozpoznanie powietrzne wskazanego odcinka lub obiektu. Ponadto układając koncepcję może zapotrzebować transport powietrzny celem przerzutu MGR w rejon działania oraz wnioskować o podporządkowanie elementów rozpoznawczych jednostek sąsiadów. Z przeprowadzonych kalkulacji wynikać też będzie, po jakim czasie od podania sygnału będą gotowe do działania elementy rozpoznawcze oddziału wydzielone do realizacji zadań w nakazanym rejonie odpowiedzialności. Czas ten powinien uwzględniać przemieszczenie i rozwinięcie systemu rozpoznania.

Powyższy wariant koncepcji jest opracowany w oderwaniu od konkretnej sytuacji operacyjno-taktycznej. Układ koncepcji nie jest sankcjonowany żadnym dokumentem normatywnym. Stanowi jedynie rozwiązanie problemu i powinien być elastycznie modelowany w zależności od potrzeb i możliwości każdego dysponenta sił i środków rozpoznania.

Jaka jest, zatem różnica pomiędzy określeniem koncepcji działań rozpoznawczych a planowaniem rozpoznania? Po pierwsze koncepcja jest elementem ogólnego planu rozpoznania, po drugie stanowi podstawę do szczegółowego rozwinięcia zakresu zadań rozpoznawczych, w końcu umożliwia zespolenie wysiłków rozpoznawczych poszczególnych wykonawców. Stąd też planowanie wykorzystania potencjału rozpoznawczego obejmuje:

1. Opracowanie koncepcji działań rozpoznawczych
 - a. Cel działań i zakres zadań rozpoznawczych.
 - b. Potencjał rozpoznawczy i jego możliwości w zakresie pozyskiwania danych
 - c. Wykonawców zadań rozpoznawczych i terminów wykonania zadań.
2. Rozdzielenie strefy odpowiedzialności rozpoznawczej pomiędzy jednostki rozpoznawcze, (określenie rubieży rozwinięcia i kierunków działania wybranych elementów systemu rozpoznania), wyodrębnienie obiektów rozpoznania,

3. Określenie zasadniczych problemów zabezpieczenia bojowego i logistycznego działań rozpoznawczych.
4. Zapewnienie bezpieczeństwa elementom rozpoznawczym.
5. Wskazanie sposobów przeciwdziałania rozpoznaniu przeciwnika.

Bardzo istotny wpływ na planowanie działań rozpoznawczych wywierają wnioski z oceny sytuacji oraz analiza wariantów działania wojsk własnych, które stanowią podstawę do przeprowadzenia stosownych kalkulacji czasowo-przestrzennych dotyczących przemieszczenia i rozmieszczenia system rozpoznania.

Podział stref pomiędzy elementy rozpoznawcze musi uwzględniać zamiar rozegrania walki przez dowódcę oddziału. W zamiarze jest wskazany zarówno sposób prowadzenia walki jak i mechanizm manewru wojsk własnych w przestrzeni operacyjnej. Znając miejsce i rolę poszczególnych elementów ugrupowania bojowego zespół rozpoznania może określić rozmieszczenie i wykorzystanie przydzielonych specjalistycznych podsystemów rozpoznania. Każdy dowódca odpowiada za określony rejon działania w tym także za rozpoznanie i zwalczanie elementów rozpoznawczych przeciwnika. Stąd w planie zbierania informacji ujmowane są wydzielone fragmenty terenu we własnym ugrupowaniu (rejony zastrzeżone), gdzie zamierzone jest rozmieszczenie stacji rozpoznania radioelektronicznego, posterunków obserwacyjnych, rejonów stanowisk wyrzutni pocisków propagandowych lub stanowisk rozgłośni elektroakustycznych. Znajomość ugrupowania bojowego pozwala także na zaplanowanie dróg manewru dla rozpoznania patrolowego i uzgodnienie ich wykorzystania z właściwymi dowódcami – gospodarzami terenu.

W procesie planowania działań rozpoznawczych nie powinny być pominięte rozwiązania dotyczące zasadniczych problemów zabezpieczenia logistycznego i bojowego działań rozpoznawczych.

Szczegółowa analiza struktury procesu zabezpieczenia logistycznego wskazuje, że w przypadku działań rozpoznawczych niektóre przedsięwzięcia są możliwe do wykonania jedynie w rejonie ześrodkowania, bowiem ich realizacja w toku działań jest utrudniona a czasami wręcz niemożliwa. Zasadnicze czynności z zakresu obsługi technicznego, ewakuacji oraz remontu uzbrojenia i sprzętu wojskowego należy zaplanować przed wprowadzeniem elementów rozpoznania do działania. W sytuacji, gdy sprzęt jest niezdatny do eksploatacji i wykorzystania na potrzeby zdobywania informacji należy uwzględnić ten fakt w podziale zadań. Szczegółowego rozważenia wymaga kwestia zabezpieczenia medycznego. W tym obszarze główne problemy obejmują opiekę nad rannymi i chorymi oraz sposób ich ewakuacji. Bardzo złożonym zagadnieniem i często unikany jest kwestia

ewakuacji rannych z elementów rozpoznania patrolowego działających w ugrupowaniu przeciwnika. Nadszedł chyba najwyższy czas, aby obok pomocy przedlekarskiej udzielanej rannemu dobitnie akcentować potrzebę ewakuacji rannych drogą powietrzną.

Współczesne śmigłowce są zdolne do realizacji zadań w warunkach nocnych i wykorzystując technikę lotu „nosem przy ziemi” powinny podejmować i ewakuować rannych z ugrupowania przeciwnika. Należy pamiętać o starej i dobrej zasadzie „... *Elementy rozpoznawcze wysła się po informacje nie po śmierć ...*”² Omawiając kwestie zabezpieczenia logistycznego należy wspomnieć o zaopatrywaniu w sprzęt wojskowy, uzbrojenie, środki bojowe i materiałowe. Nie jest to temat złożony w okresie przygotowania do działania, ale w toku prowadzenia rozpoznania sposób dodatkowego zaopatrywania elementów rozpoznawczych jest podobnie jak ewakuacja rannych tematem tabu. Natomiast wnikliwa analiza prowadzenia działań rozpoznawczych wskazuje, a doświadczenia z praktycznej działalności potwierdzają, że patrol rozpoznawczy zużywa przede wszystkim paliwo, następnie żywność a w końcu amunicję. Taktyka działania pododdziałów rozpoznawczych zakłada poszukiwanie bądź obserwowanie obiektów przeciwnika nie zakłada natomiast podjęcia walki w jego ugrupowaniu, bowiem kończy się to eliminacją elementu z systemu rozpoznania. Stąd też przyjęty wariant działania jednostek rozpoznania powinien uwzględniać możliwość ich dodatkowego uzupełnienia w wyznaczonych punktach poprzez powietrzny transport wybranych środków materiałowych, a także bezpiecznego wycofania elementów rozpoznawczych.

Przedstawione uwarunkowania koncepcji działań rozpoznawczych zostały oparte na doświadczeniach narodowych. Uwzględniają one również wymogi nowej instrukcji i regulaminu w zakresie rozpoznania. W ten sposób opracowany został zbiór wytycznych pomocny kierownikom komórki rozpoznawczej w praktycznej działalności.

KONCEPCJA ROZPOZNANIA 41BZ - przykład

Zaprezentowane poniżej rozwiązanie metodyczne stanowi jedynie podstawę merytoryczną do pracy szczegółowej oficerów komórki rozpoznawczej. W związku z tym przedstawione rozwiązania wymagają indywidualnej oceny i uzupełnienia przez ćwiczących.

1. CEL ROZPOZNANIA:

Zdobycie informacji o przeciwniku i terenie koniecznych w procesie planowania i kierowania działaniami w natarciu.

² R. Szmyd, Motocyklowy zwiad w Wojsku Polskim. Agencja Wydawnicza ERGOS, Warszawa 1999.

2. ZADANIA ROZPOZNANIA:

- a. priorytetowe potrzeby rozpoznawcze:
 - (1) struktura ugrupowania bojowego przeciwnika na kierunku natarcia,
 - (2) działanie odwodu 12 DZ w toku natarcia wojsk własnych,
- b. zadania do czasu natarcia:
 - (1) potwierdzić rozmieszczenie sił przeciwnika w styczności,
 - (2) rozpoznać rejony stanowisk ogniowych artylerii,
 - (3) ustalić stan inżynieryjnej rozbudowy przedniej linii obrony przeciwnika,
- c. zadania w czasie natarcia:
 - (1) rozpoznać przebieg kolejnych pozycji obrony,
 - (2) ustalić czas i kierunki działania odwodów przeciwnika,
 - (3) ustalić rejony rozwinięcia stanowisk dowodzenia,
 - (4) śledzić przemieszczanie i rejony rozwijania artylerii przeciwnika.

3. PROPOZYCJA ORGANIZACJI SYSTEMU ROZPOZNANIA (sposób realizacji zadań w poszczególnych etapach walki):

- a. w I etapie działań główny wysiłek rozpoznania skupić na kierunku: GRABOWO- PUCK.
 - (1) elementami rozpoznania ogólnowojskowego ustalić,
 - (2) rozpoznaniem inżynieryjnym rozpoznać rozmieszczenie zapór inżynieryjnych i strukturę inżynieryjnej rozbudowy pierwszej linii obrony oraz zapór w głębi obrony,
 - (3) rozpoznaniem artyleryjskim ustalić rejony rozmieszczenia stanowisk ogniowych artylerii i moździerzy, punkty i posterunki obserwacyjne i rozmieszczenie stacji radiolokacyjnych,
 - (4) rozpoznaniem skażeń ustalić prawdopodobne użycie BMR przez wojska przeciwnika oraz monitorować pas natarcia w celu ustalenia sytuacji skażeń,
 - (5) rozpoznaniem batalionów pierwszego rzutu ustalić; rozmieszczenie pierwszorzutowych punktów oporu, kierunki wycofania sił przeciwnika i przebieg kolejnych linii obrony,

- (6) okresowo śledzić zmianę stanowisk ogniowych artylerii i stanowisk dowodzenia,
- b. w II etapie działań główny wysiłek rozpoznania skupić na kierunku.....
- c. do odwodu rozpoznania wydzielić:
- d. do sztabu dywizji złożyć zapotrzebowanie na wiadomości o położeniu odwodu 15 DZ. Po pokonaniu pierwszej pozycji obrony o działaniu sił przeciwnika na kierunku natarcia. W celu przerzutu patrolu rozpoznawczego do rejonu działania zapotrzebować transport powietrzny.

5. ZABEZPIECZENIE DZIAŁAŃ ROZPOZNAWCZYCH:

a. zabezpieczenie logistyczne:

- (1) zaopatrywanie kr realizowane będzie
- (2) zabezpieczenie techniczne,
- (3) zabezpieczenie medyczne,
- (4) Droga dowozu i ewakuacji:
 - nr.1;
 - nr.2;

b. zabezpieczenie bojowe:

- (1) Maskowanie,
- (2) obrona przeciwchemiczna,
- (3) zabezpieczenie inżynieryjne,
- (4) ubezpieczenie,
- (5) powszechna obrona przeciwlotnicza,
- (6) zabezpieczenie topograficzne.

OPRACOWAŁ

mjr dypl. Grzegorz ROŚLAN

Temat 136**TEMAT 136: KONCEPCJA UŻYCIA ARTYLERII.****CEL:**

1. Wskazać miejsce, rolę i zadania artylerii oddziału w obronie.
2. Zapoznać z możliwościami bojowymi oraz zasadami i sposobami użycia artylerii brygady.

METODA: zajęcia grupowe.

CZAS: 2 x 45 minut.

ZAGADNIENIA / PODZIAŁ CZASU:

1. Organizacja zajęcia	5/5
2. Zadania artylerii w obronie oddziału oraz punkt ciężkości ognia i rozpoznania	20/25
3. Podział sił i środków oraz potrzeby scentralizowanego użycia artylerii i moździerzy	10/35
4. Podział amunicji artyleryjskiej na etapy walki obronnej, priorytety wsparcia w poszczególnych etapach	10/45
5. Ugrupowanie bojowe i manewr artylerii do ognia pośredniego	15/60
6. Zadania oraz sposób wykorzystania baterii przeciwpancernej	15/75
7. Przedsięwzięcia koordynacji wsparcia ogniowego	10/85
8. Omówienie zajęcia	5/90

WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNO-METODYCZNE

1. Podstawę przygotowania się studentów do zajęcia stanowią wydawnictwa: *Ćwiczenie Nr 111 część A Brygada w obronie* (Dokumentacja ćwiczenia, rozwiązania autorskie, a w nich materiał pomocniczy dla studentów do ćwiczenia nr 111 z przedmiotu *Wsparcie ogniowe*).
2. Na 5-7 dni przed zajęciami nakazać studentom pobrać zestaw materiałów szkoleniowych do ćwiczenia oraz przeprowadzić instruktaż, w czasie którego polecić studentom:
 - przestudiować materiały dydaktyczne – K. Czajka, *Użycie artylerii w obronie oddziału*, nr bibl. S/ 5295 oraz Ziółkowski L., Rubaj T., *Organizacja uzbrojenie, możliwości ogniowe i kierunki rozwoju WRiA* (rozdział 1 i 2), nr bibl. S/5336.

- dokumentację ćwiczenia oraz rozwiązania autorskie, a w tym *Rozkaz operacyjny nr 2 4 DZ* i *Rozkaz operacyjny nr 2 41BZ* oraz załączniki D (*Wsparcie ogniowe*) do powyższych rozkazów;
- z uzupełnienia nr 1 „*Plan wsparcia ogniowego - część graficzna*”, który wchodzi w skład dokumentacji ćwiczenia, wrysować na foliach (kalkach): ugrupowanie bojowe i manewr artylerii do ognia pośredniego (organicznej i przełożonego) oraz artylerii przeciwpancernej, zadania taktyczne i ogniowe, przedsięwzięcia koordynacji wsparcia ogniowego;
- być w gotowości do przedstawienia treści koncepcji użycia artylerii w obronie oddziału.

WPROWADZENIE W SYTUACJĘ

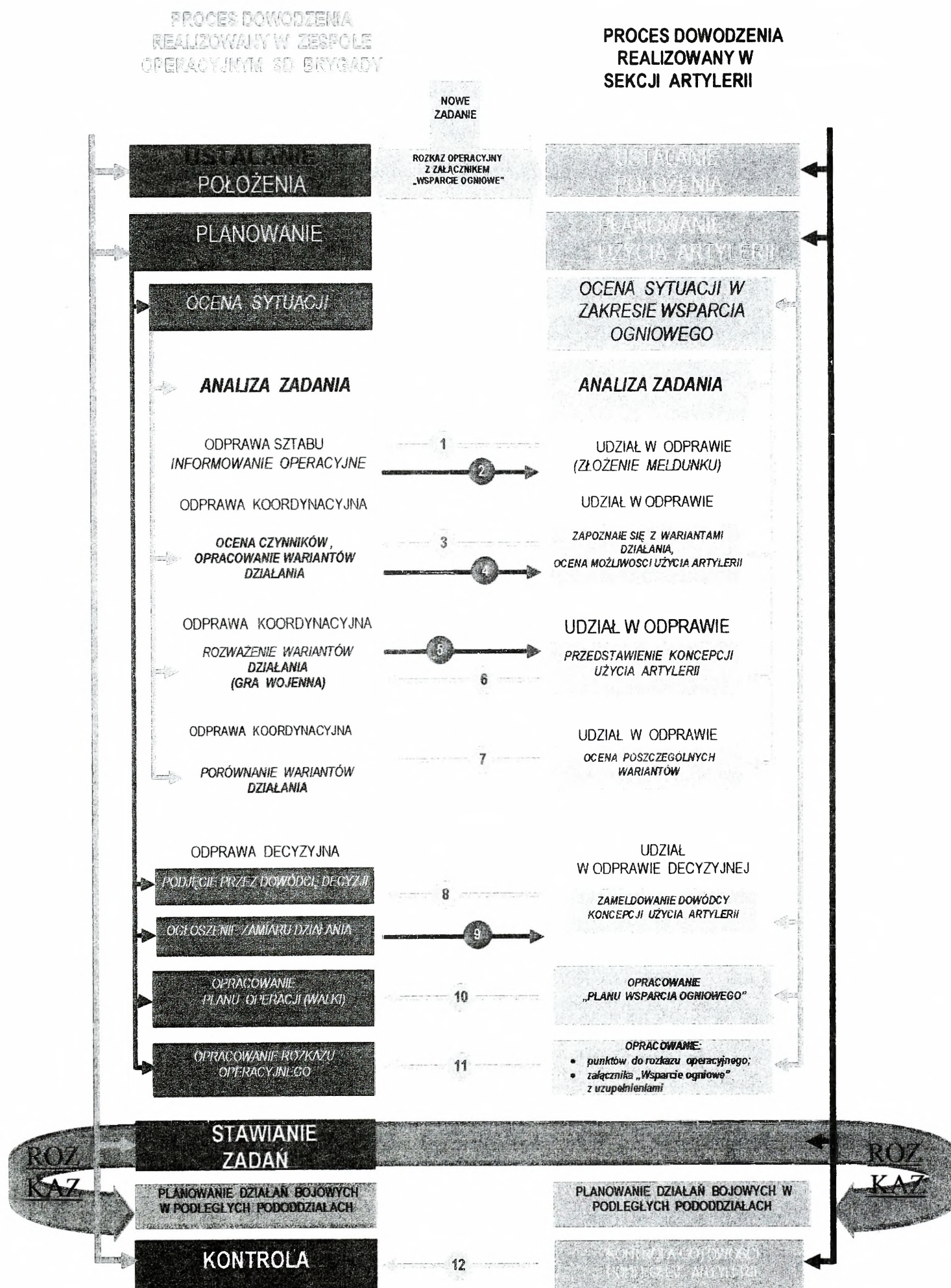
Zgodnie z obowiązującymi ustaleniami reprezentantem artylerii organicznej brygady i części artylerii dywizji wykonującej zadania na korzyść oddziału – w bezpośrednich kontaktach z dowódcą brygady i poszczególnymi komórkami sztabu jest **szef artylerii**.

Uczestnicząc w procesie dowodzenia realizowanym na SD brygady, bierze on udział we wszystkich przedsięwzięciach organizacyjnych, planistycznych i koordynacyjnych. Kolejność i treść zasadniczych przedsięwzięć szefa artylerii oddziału w powiązaniu z procesem podejmowania decyzji (cyklem decyzyjnym) dowódcy zaprezentowano na schemacie 1.

W warunkach ćwiczenia oficerowie Sekcji Artylerii wchodzącej w skład Zespołu Operacyjnego 41 BZ pracują w czasie operacyjnym (po otrzymaniu zadania 080800 LISTOPAD). Planowanie obejmuje m.in. analizę zadania artylerii 41 BZ, uczestnictwo w informowaniu operacyjnym (080900 LISTOPAD), uczestnictwo w odprawie koordynacyjnej poświęconej zapoznaniu się z wariantami działania (081200 LISTOPAD).

Należy podkreślić, iż szef artylerii brygady powinien brać czynny udział w opracowaniu wariantów działania dzięki czemu: skraca się czas opracowania koncepcji użycia artylerii do wariantów działania oraz na bieżąco służy on fachowym doradztwem oficerom Sekcji Planowania.

Będąca przedmiotem zajęć grupowych **koncepcja użycia artylerii**, stanowi efekt pracy planistyczno-koncepcyjnej, realizowanej w fazach ustalania położenia oraz planowania (w czynnościach etapu oceny sytuacji). Warto podkreślić, iż koncepcja wsparcia ogniowego powinna być sporządzana do każdego wariantu działania wojsk własnych, wygenerowanego przez Sekcję Planowania.

Schemat 1. Praca szefa artylerii w procesie podejmowania decyzji przez dowódcę brygady

W warunkach niniejszego ćwiczenia zaprezentowano koncepcję wsparcia ogniowego do wariantu działania brygady zawartego w rozwiązaniu autorskim do zajęć z Taktyki Wojsk Lądowych. Koncepcja opracowywana jest na SD 41 BZ w Sekcji Artylerii w czasie operacyjnym od 080800 LISTOPAD (otrzymanie zadania) do zaprezentowania jej podczas odprawy koordynacyjnej poświęconej rozważeniu wariantów działania (081500 LISTOPAD).

Koncepcja wsparcia ogniowego jest wynikiem szeregu kalkulacji, obliczeń, a także licznych uzgodnień z wieloma elementami funkcjonalnymi SD. Omawiana koncepcja wsparcia ogniowego – zwana również propozycją użycia środków wsparcia (na szczeblu oddziału głównie artylerii) powinna składać się z następujących elementów:

- zadań artylerii oddziału oraz punktu ciężkości ognia i rozpoznania;
- podziału sił i środków;
- podziału amunicji artyleryjskiej na etapy walki obronnej oraz ustalenia (wyznaczenia) priorytetów wsparcia w poszczególnych etapach;
- potrzeb scentralizowanego użycia artylerii i moździerzy;
- ugrupowania bojowego artylerii i manewru w toku walki;
- sposobu wykorzystania baterii przeciwpancernej;
- przedsięwzięć koordynacji wsparcia ogniowego.

Stopień szczegółowości poszczególnych zagadnień uzależniony jest od przyjętej przez dowódcę metody pracy, która z kolei wynika przede wszystkim z czasu dysponowanego na planowanie działań. Niezależnie od tego, w każdych warunkach podczas przygotowania działań należy dążyć do przedstawienia aktualnych i pełnych danych, służących stworzeniu dowódcy brygady optymalnych warunków do podjęcia decyzji.

Treści koncepcji wsparcia ogniowego prezentowane są podczas rozważenia, a następnie w czasie porównania wariantów działania. Podczas odprawy decyzyjnej szef artylerii brygady jest w gotowości do złożenia pełnego meldunku dotyczącego sposobu użycia i działania artylerii brygady do rekomendowanego przez sztab wariantu działania, względnie do przedstawienia najistotniejszych elementów, bądź udzielenia odpowiedzi na kwestie będące przedmiotem zainteresowania dowódcy brygady. Zgodnie z wolą dowódcy oddziału może prezentować koncepcję wsparcia ogniowego do wszystkich wariantów działania. Umieszczenie w czasie operacyjnym poszczególnych przedsięwzięć zawiera Plan pracy sztabu 41 BZ znajdujący się w rozwiązaniu autorskim.

Koncepcja wsparcia ogniowego zaakceptowana przez dowódcę podczas odprawy decyzyjnej (081900 LISTOPAD) stanowi podstawę do opracowania dokumentów dowodzenia i postawienia zadań pododdziałom artylerii do 082200 LISTOPAD.

Poniżej przedstawiono merytoryczne aspekty poszczególnych problemów rozwiązywanych przez szefa artylerii brygady.

1. Zadania artylerii oddziału w obronie oraz punkt ciężkości ognia i rozpoznania

W ramach wsparcia ogniowego obrony 41 BZ artyleria brygady wykonywała będzie różnorodne zadania taktyczne i ogniowe.

Zadania taktyczne to wymagania formułowane przez dowódcę brygady (dowódców pododdziałów) pod adresem wykonawców ognia - dowódcy das (dowódców kompanii wsparcia), zawierające cel działalności ogniowej i pożądane skutki taktyczne. Właściwie sformułowane zadanie taktyczne powinno jasno określać cel stawiany przed ogniem artylerii (*co uzyskać?, gdzie?, kiedy?, po co?*). Podstawą do określenia zadań taktycznych jest przyszły, oczekiwany efekt taktyczny ognia wpływający korzystnie na możliwości wykonania zadań bojowych przez wspierane pododdziały walczące w najbardziej krytycznych dla nich okresach walki.

Zadania taktyczne są najczęściej złożone i zawierają konieczność wykonania szeregu zadań ogniowych, manewru, realizacji zadań rozpoznawczych oraz zabezpieczenia bojowego i logistycznego. Zadania taktyczne dla artylerii brygady stawiane są przez dowódcę brygady lub w jego imieniu przez szefa artylerii.

W działaniach obronnych brygady zasadnicze zadania taktyczne artylerii to:

- wzbranianie ataku przeciwnika;
- osłona pododdziałów przed ogniem moździerzy przeciwnika;
- dezorganizacja systemu rozpoznania wzrokowego i pracy stacji radiolokacyjnych nadzorowania pola walki;
- dezorganizacja systemu dowodzenia pododdziałami przeciwnika;
- umożliwienie oderwania się od przeciwnika i przejścia na kolejne rubieże obrony;
- osłona rozwinięcia i wsparcie ogniem odwodu podczas wykonywania kontrataków;
- zamykanie wyłomów powstałych w obronie i wzbranianie rozprzestrzeniania się przeciwnika w głąb obrony;
- osłona luk i skrzydeł w ugrupowaniu bojowym;
- osłona zapór minowych, wzbranianie ich rozgradzania;
- oświetlanie terenu i obiektów oraz oślepianie przyrządów nocnego widzenia przeciwnika¹.

¹ Zadanie to można realizować wykorzystując 120 mm moździerze z batalionowych kompanii wsparcia. Artyleria brygady oraz działająca na jej korzyść artyleria dywizji aktualnie nie dysponuje pociskami dymnymi i oświetlającymi.

Zadania ogniowe to sposób wykonania zadania taktycznego przy pomocy odpowiedniego rodzaju ognia. Stawiane są z zasady przez dowódców pododdziałów artylerii lub oficerów kierowania ogniem. W treści zadania ogniowego określa się:

- cel (obiekt) ognia, jego współrzędne i wymiary;
- zadanie strzelania (stopień rażenia);
- czas gotowości (otwarcia) i przerwania ognia;
- rodzaj ognia;
- skład artylerii angażowanej do wykonania zadań;
- rodzaj pocisków, nastawy zapalników;
- zużycie amunicji (jeżeli nie określono zadania strzelania lub stopnia rażenia);
- inne niezbędne dane.

W treści zadania ogniowego istotną rolę zajmują oczekiwane skutki ognia. Są one ściśle określone liczbowo (poprzez stopień rażenia) lub zdeterminowane rodzajem ognia i dotyczą konkretnych celów. Stosownie do tego, do wykonania zadań ogniowych niezbędne jest zaangażowanie wymaganej liczby baterii (dział). Z uwagi na oczekiwane skutki ognia zadaniem strzelania przy użyciu amunicji odłamkowo-burzącej może być: niszczenie, obezwładnienie, burzenie, wzbranianie i nękanie. Podczas stosowania amunicji specjalnej (oświetlającej i dymnej) zadaniem ognia artylerii oddziału (kompanii wsparcia) w obronie jest również oświetlanie, zadymianie, wskazywanie celów lub wzniesienie pożarów.

Poniżej przedstawiono zasadnicze zadania taktyczne i ogniowe artylerii 41 BZ, realizowane w poszczególnych etapach walki obronnej wraz z określeniem w nich punktu ciężkości ognia i rozpoznania.

Zgodnie z przyjętą koncepcją rozegrania walki w obronie 41 BZ wyróżnić można następujące etapy jej prowadzenia:

- etap I – od PL KONAR 1 do PL WITKA - przejęcie odpowiedzialności za prowadzenie walki oraz osłona wyjścia z walki sił 6BZ przez siły z 413 bz;
- etap II – od PL WITKA do PL ŚWIST - walka o utrzymanie przedniej linii obrony FEBA i stworzenie warunków w rejonie obrony 413 bz do wykonania zwrotu zaczepnego siłami odwodu brygady, a następnie wykonanie kontrataku przez 411 bcz z LD MŁOT i opanowanie obiektu PIES
- etap III – w przypadku braku warunków do działań zaczepnych przejście do obrony na PL KONAR 2 i ostateczne zatrzymanie natarcia przeciwnika.

W omawianym sposobie podejścia **zaakcentować należy** oddolny charakter planowania zadań ogniowych, zgodnie z którym szef artylerii brygady planuje określony wysiłek wsparcia organicznego dywizjonu artylerii samobieżnej, jak również wysiłku realizowanego w ramach wzmocnienia ogniem przez artylerię lufową. Planowanie (umieszczenie ognia w terenie) odbywa się w batalionach i kompaniach.

Istotne jest również to, iż część zadań taktycznych i ogniowych od PL WITKA będzie realizowana przez artylerię batalionów – **kompanie wsparcia** dysponujące amunicją odłamkowo-burzącą o zwiększonej donośności (3-8,1 km) oraz amunicją dymną i oświetlającą. Zadymianie terenu, zakłócanie obserwacji i pracy środków rozpoznania, zadymianie i oślepienie punktów obserwacyjnych przeciwnika – w zależności od potrzeb, według decyzji dowódców batalionów.

Zadania taktyczne artylerii 41 BZ w etapie pierwszym sprowadzają się do:

- * osłony wojsk własnych przed ogniowym przygotowaniem ataku poprzez zwalczanie środków wsparcia przeciwnika, głównie moździerzy;
- * dezorganizacji dowodzenia, zwalczania systemu rozpoznania;
- * wzbraniania ataku wojsk przeciwnika podczas wyjścia z walki pododdziałów 6 BZ (w uzgodnieniu z szefem artylerii 6 BZ)
- * osłony wyjścia z walki, umożliwienia oderwania się od przeciwnika i zajęcia dogodnych rubieży terenowych sił z 413 bz.

Należy zwrócić uwagę, iż zwalczanie środków wsparcia ogniowego oraz dezorganizacja systemu dowodzenia są zadaniami, które będą realizowane również w pozostałych etapach walki – w miarę wykrycia celów. Natomiast na wykonanie zadań polegających na umożliwieniu osłony sił 6 BZ, a następnie wyjścia z walki 1 kz z 413 bz przewidziano 0,3 jo amunicji odłamkowej 41 das. W warunkach ćwiczenia mogą zostać wykonane ognie zaporowe lub/i ognie ześrodkowane (ognie do celów pojedynczych), zaplanowane w terenie przez oficera wsparcia ogniowego 413 bz, praktycznie w terenie przez oficera wsparcia ogniowego 1kz w ilości dwukrotnie przekraczającej możliwości ogniowe. Możliwości ogniowe 41 das w pierwszym etapie walki zaprezentowano w tabeli 1.